

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Bakalářská práce

**Analýza vývoje hodnotících ukazatelů finanční analýzy
strojírenského podniku s horizontálním výhledem na
jeho prosperitu**

Michal Vršecký

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra statistiky

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Vršecký Michal

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Analýza vývoje hodnotících ukazatelů finanční analýzy strojírenského podniku s horizontálním výhledem na jeho prosperitu

Anglický název

Analysis of assessment indicators development of a machinery construction firm financial analysis with horizontal outlook concerning its prosperity

Cíle práce

Cílem práce bude provést statistickou analýzu významných výrobních a ekonomických ukazatelů výroby a odbytu společnosti ve zvoleném časovém horizontu včetně odhadu budoucího vývoje. V práci bude posuzováno zdraví podniku s pomocí popisu vývojových tendencí ukazatelů finanční analýzy. Na základě provedených analýz budou formulovány návrhy a doporučení pro další rozvoj společnosti v ekonomickém a podnikatelském prostředí ČR.

Metodika

Získaná databáze bude analyzována statistickými metodami z oblasti časových řad a indexní analýzy.

Harmonogram zpracování

Studium odborné literatury a odborných textů: 03/2014-09/2014

Předložení konečné podoby literární rešerše: 10/2014

Sběr a zpracování dat: 08/2014-01/2015

Předložení konečné podoby bakalářské práce: 02/2015

Elektronicky schváleno dne 11.11.2014

Ing. Martin Polišta, Ph.D.
Děkan fakulty

Elektronicky schváleno dne 12.10.2014

Prof. Ing. Luboš Svatoš, CSc.
Vědecký katedr

Rozsah textové části

30-50 stran

Klíčová slova

Podnik, právnická osoba, podnikání, výroba, odbyt, výrobek, tržby, finanční analýza, likvidita, rentabilita, zadluženost, účetní výkazy, analýza časových řad

Doporučené zdroje informací

LANDA, M. Finanční plánování a likvidita. 1. vydání. Brno: Computer Press, a. s., 2007. 180 s. ISBN 978-80-251-1492-6.
HINDLS, R., HRONOVÁ, S., SEGER, J., FISCHER, J. Statistika pro ekonomy. Praha: Portál, 2004. ISBN 978-80-86946-43-6.
HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza firmy. 1. vydání. Praha: ASPI a. s., 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
MAŘÍK, M., MAŘÍKOVÁ, P. Moderní metody hodnocení výkonnosti a oceňování podniku. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2005. 164 s. ISBN 80-86119-61-0.
RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi 2 (aktualizované vydání). Praha: GRADA Publishing, a. s., 2007. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.
SEDLÁČEK, J. Finanční analýza podniku. 2. aktualizované vydání. Brno: Computer Press, a. s., 2011. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.
SYNEK, M. Manažerská ekonomika. 4. vydání. Praha: Grada Publishing a. s., 2007. 452 s. ISBN 978-80-247-1992-4.
SYNEK, M., a kol. Podniková ekonomika. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 1999. 456 s. ISBN 80-7179-228-4.
VALDER, A., STÁROVÁ, M., Účetnictví I. ČZU PEF, 2012. 108 s. ISBN 978-80-213-2202-8.
VEBER, J., SRPOVÁ, J., a kol. Podnikání malé a střední firmy. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2008. 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

Další literatura bude doporučena v průběhu zpracování bakalářského úkolu.

Vedoucí práce

Prášilová Marie, doc. Ing., CSc.

Termín odevzdání

březen 2015

Elektronicky schváleno dne 15.10.2014

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11.11.2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Analýza vývoje hodnotících ukazatelů finanční analýzy strojírenského podniku s horizontálním výhledem na jeho prosperitu" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 12.3.2015

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval doc. Ing. Marii Prášilové, CSc., za odborné vedení, cenné rady a připomínky při zpracování bakalářské práce.

Dále bych chtěl poděkovat firmě Schäfer-Menk za poskytnutí podkladových materiálů a informací.

Analýza vývoje hodnotících ukazatelů finanční analýzy strojírenského podniku s horizontálním výhledem na jeho prosperitu

Analysis of assessment indicators development of a machinery construction firm financial analysis with horizontal outlook concerning its prosperity

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na statistickou analýzu vybraných výrobních a ekonomických ukazatelů a na analýzu finanční situace společnosti Schäfer-Menk s.r.o. Teoretická část vymezuje základní pojmy týkající se podniku, jeho cílů, funkcí, okolí podniku a typologii podniku. V praktické části je analyzován vývoj prodeje veškerého sortimentu v letech 2010-2014 a vývoj celkových tržeb v letech 2002-2013 pomocí metod časových řad. Součástí práce je také předpověď budoucího vývoje prodeje a tržeb. V práci je zahrnuto hodnocení finančního zdraví podniku v období 2008-2013, prostřednictvím poměrových ukazatelů rentability, likvidity a finanční stability. Na základě výsledků analýz jsou navržena doporučení, která by měla zlepšit prosperitu podniku Schäfer-Menk. Zdrojem podkladových dat pro rozbor byly rozvahy, výkazy zisků a ztrát, výroční zprávy a také podnikové interní údaje.

Klíčová slova: podnik, právnická osoba, podnikání, výroba, odbyt, výrobek, tržby, finanční analýza, likvidita, rentabilita, zadluženost, účetní výkazy, analýza časových řad

Summary

This bachelor work is focused on the statistical analysis of selected production and economic indicators and analysis of the financial situation of the company Schäfer-Menk s.r.o. The theoretical part defines basic concepts relating to the company, its objectives, functions, company environment and typology of enterprise. In the practical part there is analyzed sales development of the whole assortment in the years 2010-2014 and the development of total revenues for the years 2002-2013 using time series methods. The work also includes prognosis of the future sales and revenue. Then there is included evaluating of the financial health of the company in the period 2008-2013, through the use of ratio indicators of profitability, liquidity and financial stability. Based on the results of these analyses recommendations are proposed which should improve the prosperity of the company Schäfer-Menk. The sources of the underlying data for the analysis were the balance sheets, profit and loss statements, annual reports and internal corporate data.

Keywords: company, legal entity, enterprise, production, sales, product, sales, financial analysis, liquidity, profitability, indebtedness, financial statements, time series analysis

OBSAH

1	ÚVOD	10
2	CÍL PRÁCE A METODIKA.....	12
2.1	CÍL.....	12
2.2	METODIKA.....	12
2.2.1	<i>Analýza časových řad</i>	<i>12</i>
2.2.2	<i>Finanční analýza.....</i>	<i>15</i>
3	LITERÁRNÍ REŠERŠE	19
3.1	PODNIK A PODNIKÁNÍ	19
3.2	CÍLE PODNIKU	20
3.3	FUNKCE PODNIKU	21
3.4	TYPOLOGIE PODNIKŮ	22
3.4.1	<i>Podniky podle právní formy.....</i>	<i>22</i>
3.4.2	<i>Podniky podle velikosti</i>	<i>26</i>
3.4.3	<i>Podniky podle převládajícího výrobního faktoru</i>	<i>26</i>
3.4.4	<i>Podniky podle sektorů a hospodářských odvětví.....</i>	<i>27</i>
3.5	OKOLÍ PODNIKU	27
3.6	MAJETKOVÁ STRUKTURA PODNIKU	28
3.7	FINANČNÍ STRUKTURA PODNIKU	29
3.8	VÝROBA	30
3.8.1	<i>Typy výroby z hlediska sortimentu a objemu výroby</i>	<i>31</i>
3.8.2	<i>Cíl a předmět výroby</i>	<i>31</i>
3.8.3	<i>Plánování výroby.....</i>	<i>31</i>
3.8.4	<i>Výrobek.....</i>	<i>32</i>
3.8.5	<i>Odbyt (marketing).....</i>	<i>32</i>
3.9	LEGISLATIVA PODNIKÁNÍ V ČR	33
4	CHARAKTERISTIKA PODNIKU SCHÄFER-MENK SPOL. S.R.O.....	35
4.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SPOLEČNOSTI.....	35
4.2	CHARAKTERISTIKA PODNIKU	35
4.3	HISTORIE PODNIKU	36
4.4	PŘEDMĚT ČINNOSTI.....	36
4.5	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI	37
4.6	CÍLE SPOLEČNOSTI	37

4.7	PRODUKTY A ODBĚRATELÉ SPOLEČNOSTI SCHÄFER-MENK	38
4.8	ZAMĚŠTNANCI	38
5	ANALÝZA DOSAŽENÝCH VÝSLEDKŮ	39
5.1	ANALÝZA VÝVOJE PRODEJE SPOLEČNOSTI SCHÄFER-MENK S.R.O.	39
5.1.1	<i>Analýza vývoje prodeje dílů k autojeřábům v letech 2004-2014</i>	<i>41</i>
5.2	ANALÝZA EKONOMICKÝCH UKAZATELŮ	43
5.2.1	<i>Analýza vývoje celkových tržeb.....</i>	<i>43</i>
5.3	FINANČNÍ ANALÝZA	46
5.3.1	<i>Analýza poměrových ukazatelů rentability v letech 2008-2013.....</i>	<i>46</i>
5.3.2	<i>Analýza poměrových ukazatelů likvidity v letech 2008-2013.....</i>	<i>48</i>
5.3.3	<i>Analýza poměrových ukazatelů stability</i>	<i>51</i>
5.4	NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	53
6	ZÁVĚR.....	55
7	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	57
8	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	59
9	PŘÍLOHY	60

1 Úvod

Počátky podnikání můžeme zaznamenat již v samotném pravěku. Pro uspokojování svých lidských potřeb docházelo k dělbě práce. Už staří Řekové si všimli, že specializovaní řemeslníci jsou zručnější a dokáží vyrobit více, než kdyby se snažili vyrábět malá množství různých výrobků. Specializace vede ke zvýšení produktivity práce. Podobný účinek přináší i specializace podniků na určité produkty. Proces specializace a dělby práce se uskutečňuje na všech úrovních národního hospodářství a tyto procesy jsou v historickém kontextu spjaty s výměnou a směnou výtvorů lidské práce.

Podnikání vlastně znamená uspokojování cizích potřeb, kdy usilujeme o dosažení zisku, a tak uspokojit své potřeby. Podnikání je ovšem spojeno s rizikem, že firma nedosáhne potřebné prosperity, ale i nebezpečí úpadku. Tržní mechanismus se zakládá na principu decentralizované horizontální koordinaci hospodářských činností. Tržní hospodářství České republiky prošlo a stále prochází různými změnami.

O samotném rozkvětu podnikatelské činnosti můžeme uvažovat až po roce 1989, kdy došlo k přechodu na tržní ekonomiku. Docházelo k uvolňování podnikatelské činnosti a k velké podpoře samostatného podnikání.

Nezastupitelnou roli v každé tržní ekonomice hrají malé, drobné a střední podniky. Tyto podniky rychleji odpovídají na změnu trhu, a také se adekvátněji přizpůsobují změnám a inovacím. Tímto se stávají konkurenceschopnější vůči ostatním podnikům.

Průmyslová výroba má na našem území hluboké tradice a již v dobách za Rakouska - Uherska vytvářely české země základnu pro průmysl. Po vzniku ČSR tu byla rozvinuta průmyslová produkce natolik, kdy tehdejší Československo patřilo mezi nejrozvinutější průmyslové státy světa. Průmysl i dnes tvoří významné odvětví ekonomiky a zaměstnává přes 40% aktivního obyvatelstva a představuje 35% českého hospodářství. Hlavními odvětvími průmyslu v České republice jsou průmysl strojírenský, chemický, hutnický a potravinářský.

Strojírenský průmysl patří k odvětví, které má na našem území dlouhou a dobrou tradici. Svařované konstrukce jsou nedílnou součástí strojírenství. Dějiny svařování se začaly psát s rozvojem zpracování kovů. První způsobem sváření bylo svařování kovářské. Po objevení elektrického proudu došlo k dalšímu rozvoji metod svařování zejména

elektrickým obloukem. Ve druhé polovině 20. století se začaly využívat speciální metody svařování, které využívají laser, plasmu nebo elektronový paprsek.

Společnost Schäfer-Menk s.r.o., se zabývá výrobou technologicky náročných svařovacích konstrukcí. K výrobě využívají nejmodernější technologie, mezi které patří plazmové stroje a robotická svařovací zařízení.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl

Cílem bakalářské práce je statistické posouzení vybraných ukazatelů činnosti společnosti Schäfer-Menk s.r.o., v období 2008-2013. Pro tento účel bude využito metod finanční analýzy a statistických metod z oblasti časových řad.

V praktické části bude provedena analýza vybraných výrobních a ekonomických ukazatelů výroby a odbytu pomocí časových řad. Součástí bude také předpověď budoucího vývoje. Pro zjištění finančního zdraví podniku bude použita finanční analýza provedená pomocí poměrových ukazatelů rentability, likvidity a finanční stability. Na základě provedených analýz sledovaného období budou formulovány návrhy a doporučení pro další vývoj společnosti v podnikatelském prostředí. Podkladovými údaji pro rozbor budou použity rozvahy, výroční zprávy, výkazy zisku a ztrát a podnikové interní údaje.

2.2 Metodika

Pro tuto práci bude použito jen několik hlavních ukazatelů, které budou analyzovány prostřednictvím statistických metod z oblasti časových řad a indexní analýzy.

2.2.1 Analýza časových řad

Časovou řadou se rozumí posloupnost dat, která jsou věcně a prostorově srovnatelná. Pozorovaná data jsou uspořádána v čase od minulosti do přítomnosti. Analýzou časových řad je souhrn metod, které umožňují popis řad a stanovení predikce. Před uskutečněním analýzy či prognózy dat z časových řad, je potřeba zjistit zda jsou jednotlivé údaje prostorově, věcně, cenově a časově srovnatelné. Časové řady se dělí podle časového hlediska na řady intervalové a okamžikové, podle periodicity na časové řady krátkodobé s méně než roční periodicitou a dlouhodobé s dobou trvání déle než jeden rok. Dále lze časové řady dělit dle druhu sledovaných dat a to na řady absolutních ukazatelů a odvozených ukazatelů. (4, s. 246).

Elementární charakteristika řad

Tyto elementární charakteristiky řad slouží ke zkoumání dynamiky vývoje časových řad a umožňují porovnat hodnoty členů časové řady. Mezi tyto charakteristiky řadíme difference 1. řádu, difference 2. řádu, koeficient růstu a jeho průměrnou hodnotu a také průměrný absolutní přírůstek. (14, s. 38).

- **první difference** (absolutní přírůstky) – charakterizuje přírůstek nebo úbytek ukazatele časové řady zkoumaného v určitém období proti období bezprostředně předcházejícímu.

$$d_1 i = y_i - y_{i-1} \quad i=2,3,\dots, n$$

- **druhá difference** – charakterizuje absolutní zpomalení nebo zrychlení vývoje v analyzované řadě. Udává nám, o kolik byl následný přírůstek větší či menší než předešlý.

$$d_2 i = d_1 i - d_1 (i-1) \quad i=3,4,\dots, n$$

- **koeficient růstu** – udává relativní postupnou rychlost změn hodnot v časové řadě. O tempu růstu hovoříme, vyjádříme-li koeficient růstu v procentech.

$$k_i = \frac{y_i}{y_{i-1}} \quad i=2,3,\dots, n$$

- **průměrný koeficient růstu** – podává informaci o tom, o kolik procent by se měla hodnota ukazatele měnit, tj. jaká by měla být rychlost poklesu nebo růstu, aby se hodnota ukazatele změnila z původní první hodnoty y_1 na poslední hodnotu y_n .

$$\bar{k} = \sqrt[n-1]{\frac{y_n}{y_1}}$$

- **průměrný absolutní přírůstek** – je to vlastně aritmetický průměr absolutních přírůstků.(14, s. 39).

$$\bar{d} = \frac{y_n - y_1}{n-1}$$

Předpokladem při analýze časových řad je, že každá časová řada obsahuje:

- **trend**, který představuje hlavní dlouhodobou vývojovou tendenci (rostoucí, klesající, konstantní) časové řady,
- **periodické kolísání**, je dopadem na periodicky se opakující jev (cyklická, sezónní),
- **náhodné kolísání**, kdy jde o nepravidelné odchylky časové řady, které nelze předpovídat. (14, s. 41).

Vyrovňování časových řad

Základním úkolem analýzy časových řad je stanovení tendence vývoje časové řady. Metodami vyrovňování časových řad se určí trendová funkce. Mezi metody vyrovňování se řadí mechanické vyrovňování, grafické vyrovňování a vyrovňování pomocí klouzavých průměrů a dále analytické vyrovňování pomocí trendových funkcí.(4, s. 286).

Nejběžněji používané funkce jsou:

- lineární $T_t = a + bt$
- kvadratická $T_t = a + bt + ct^2$
- hyperbolická $T_t = a + b/t$

Index determinace slouží k posouzení vhodnosti zvoleného modelu trendu. Jedná se o standardní ukazatel, který slouží k popisu stupně shody modelu s empirickými daty.

$$I^2 = 1 - \frac{\sum(y_t - \hat{y}_t)^2}{\sum(y_t - \bar{y})^2}$$

Čím se hodnota indexu determinace blíží k jedné, tím model kvalitněji vystihuje daný jev.(14, s. 47).

Střední absolutní procentuální chyba MAPE je jedním z ukazatelů moderní statistické metodologie, která se stále významněji prosazuje. Čím je hodnota absolutní procentuální chyby MAPE menší, tím je zvolený model lepší. Kvalitní modely jsou ty, jejichž hodnota MAPE nepřesahuje 10%. (14, s. 48).

2.2.2 Finanční analýza

Finanční analýza hodnotí finanční zdraví podniku, pomocí celé řady metod. Definice finanční analýzy nám říká, že jde o systematický souhrn dosažených dat, které se nachází v účetních výkazech (rozvaha a výsledovka). Finanční analýza nám podává hodnocení o ekonomickém výsledku podniku v minulosti, současnosti, a také nám může naznačit budoucí vývoj. Hlavním důvodem analýzy účetních výkazů je získání podkladů pro rozhodování firmy. (10, s. 9).

Informace, které se vztahují k finanční situaci podniku, slouží všem subjektům, kteří vstupují do kontaktu s daným podnikem. Jsou to především akcionáři, věřitelé a další externí uživatelé. Všichni uživatelé finanční analýzy mají jedno společné a to že potřebují vědět, aby mohli řídit. (10, s. 11).

K externím uživatelům patří:

- investoři,
- obchodní partneři (zákazníci a dodavatelé),
- banky a jiní věřitelé,
- stát a jeho orgány.

K interním uživatelům patří:

- manažeři,
- zaměstnanci,
- odbory.

V této práci bude použita analýza poměrových ukazatelů rentability, likvidity a stability. Poměrové ukazatele udávají vzájemný vztah mezi dvěma nebo více absolutními hodnotami. Tyto ukazatele patří mezi nejrozšířenější metody finanční analýzy a umožňují

nám získat rychlý obraz o finanční situaci podniku. Hlavním důvodem častého použití poměrových ukazatelů je skutečnost, že umožňují realizaci trendové analýzy a jsou vhodným nástrojem prostorové analýzy. (13, s. 55).

Rentabilita

Rentabilita neboli výnosnost je schopnost podniku dosahovat zisku na základě investovaného kapitálu. Poměruje zisk, kterého bylo dosaženo podnikáním, s výší zdrojů, které byly použity k dosažení zisku. U těchto poměrových ukazatelů se nejčastěji vychází z výkazu zisku a ztráty a rozvahy. Základními ukazateli rentability jsou ukazatel rentability celkových vložených aktiv (ROA), ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE) a ukazatel rentability tržeb (ROS). (13, s. 56)

Rentabilita celkových vložených aktiv nebo také návratnosti aktiv poměruje zisk s celkovými aktivy, které byly investovány do podnikání. Vyjadřuje celkovou efektivnost firmy a její výdělečnou schopnost. Udává celkovou výnosnost kapitálu bez ohledu na to, z jakých zdrojů byl financován. Čím je výsledná hodnota ukazatele vyšší, tím lépe. (10 s. 52).

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{aktiva}} \times 100$$

Rentabilita vlastního kapitálu je ukazatelem míry výnosnosti z vlastního kapitálu pomocí, kterého akcionáři, investoři a společníci zjišťují, jestli jejich kapitál přináší dostatečný výnos. Pokud tento ukazatel roste, může to mít za následek např. zlepšení výsledku hospodaření nebo zmenšení podílu vlastního kapitálu v podniku. (10, s. 53).

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \times 100$$

Rentabilita tržeb charakterizuje zisk, který se vztahuje k tržbám. Rentabilita tržeb je schopnost firmy dosahovat zisku při dané úrovni tržeb a tedy říká, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč tržeb. Tento ukazatel by měl mít rostoucí tendenci a jeho hodnota by měla být v průměru okolo 10%. (13, s. 59).

$$ROS = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \times 100$$

Likvidita

Ukazatelé likvidity vyjadřují schopnost podniku dostát svým závazkům. Platební schopnost je jednou z hlavních podmínek existence podniku, neboť jen dostatečně likvidní podnik je schopný hradit včas své závazky. Ukazatelé likvidity poměřují to, čím je možné platit a tím co je potřeba zaplatit. (11, s. 55).

Okamžiková likvidita je označována jako likvidita I. stupně a udává jakou část krátkodobých závazků je firma schopna ihned splatit. A to prostřednictvím peněz na bankovních účtech nebo v hotovosti. Optimální hodnoty okamžité likvidity by se měli pohybovat v rozmezí 0,2-0,6, tzn., že by finanční majetek měl tvořit minimálně 20 % krátkodobých závazků. Znakem neefektivního managementu je vysoký stav krátkodobých závazků. Naopak v době nestability nebo recese je dobré, aby podnik měl vyšší rezervu hotovosti. (12, s. 20).

$$\text{okamžitá likvidita - I. stupeň} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Pohotová likvidita neboli likvidita II. stupně by se měla pohybovat v intervalu od 1 do 1,5. Pokud se hodnota pohotové likvidity pohybuje nad hodnotou 1, znamená to, že je firma schopna uhradit všechny své závazky, aniž by muselo dojít k prodeji zásob. (10, s. 50).

$$\text{pohotová likvidita - II. stupeň} = \frac{\text{oběžná aktiva - zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Běžná likvidita je likviditou III. stupně a říká nám, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Běžná likvidita vypovídá o tom, jak by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil v hotovost všechna svá oběžná aktiva. Za příznivé výsledky jsou považovány hodnoty, které se pohybují v intervalu 2-2,5. (12, s. 19).

$$\text{běžná likvidita - III. stupeň} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti (finanční stability) jsou dány strukturou zdrojů financování. Jde o vztah mezi vlastními a cizími zdroji financování podniku. Ukazatelé finanční závislosti posuzují rozsah, v jakém firma využívá ke svému financování dluhy. Růst zadluženosti připívá k celkové rentabilitě a vyšší tržní hodnotě firmy, ale zároveň také dochází ke zvýšení rizika finanční nestability. Pokud je společnost finančně nestabilní, znamená to pro ni pokles důvěry u věřitelů. (13, s. 63).

Celkové zadluženost (věřitelské riziko) poměřuje cizí zdroje k celkovým aktivům. Platí, že čím větší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů. Věřitelé proto raději preferují menší hodnoty tohoto ukazatele. Je požadováno, aby se hodnota tohoto ukazatele nezvyšovala. (10, s. 58).

$$\frac{\textit{cizí zdroje}}{\textit{celková aktiva}} \times 100$$

Koeficient samofinancování je doplňkovým ukazatelem k ukazateli celkové zadluženosti. Udává, do jaké míry je firma schopna z vlastních zdrojů krýt svůj majetek. Koeficient samofinancování je tedy opakem koeficientu zadluženosti a jejich celkový součet činí 100%. (11, s. 58).

$$\frac{\textit{vlastní kapitál}}{\textit{celková aktiva}} \times 100$$

3 Literární rešerše

3.1 Podnik a podnikání

Lidé se věnují výrobě statků a poskytování služeb už od dávné minulosti. Ze začátku však tato činnost neměla určitou právní úpravu, tak jak je tomu dnes. První formou podnikání na počátku 19. století bylo podnikání jednotlivých osob. S rozvíjející se dělbu práce se postupně podnikatelská činnost rozvíjela, zdokonalovala se a vznikaly i nové formy. Proto se v dnešní době setkáváme s různými formami podnikání. (15, s. 20).

Podnik je základní jednotkou, v níž se realizuje výroba, nebo se poskytují služby. Podnik může mít různou právní formu, která odpovídá charakteru služeb nebo výroby a nárokům podnikatele. V současnosti je převládající právní formou akciová společnost. (15, s. 20).

Podnik je základní hospodářskou jednotkou národního hospodářství. Ekonomická samostatnost a právní subjektivita jsou charakteristické znaky podniku. Ekonomická samostatnost znamená, že podnik si sám stanovuje předmět a cíle podnikání. Podnik je právnickou osobou a je právně zodpovědný před zákonem za své konání. Dnem zápisu do obchodního rejstříku se podnik stává právnickou osobou a je jí po celou dobu, pokud není z obchodního rejstříku vymazán. (18, s. 5).

Podle obchodního zákoníku je podnik definován jako soubor osobních, hmotných i nehmotných složek podnikání. K podniku přísluší věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které náleží podnikateli a slouží k provozování podniku. (15, s. 20).

Podnikání je v České republice upraveno dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Podnikání je definováno jako soustavná činnost, která je prováděna samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost za účelem dosažení zisku. (16, s. 9).

Podnikání je charakterizováno několika podstatnými rysy:

- cílem podnikání je dosažení zisku. Zisk se počítá jako rozdíl mezi náklady a výnosy;

- uspokojováním potřeb zákazníků dosahuje podnik zisku. Potřeby odběratelů uspokojuje podnikatel svými výrobky a službami pomocí trhu. Podnikatel na trhu musí vzdorovat riziku;
- pro každé podnikání je typické, že na jeho počátku podnikatel vkládá do podniku kapitál. Kapitál se dělí na vlastní a cizí. Vlastní kapitál zahrnuje základní kapitál, rezervní fond, nerozdělený zisk, emisní ážio. Cizí kapitál tvoří závazky vůči bankám, finančním úřadům, dodavatelům apod. Velikost kapitálu závisí na předmětu podnikání a na jeho rozsahu;
- snaha podnikatele je zhodnocení kapitálu, který byl do podnikání vložen. Zhodnocování kapitálu znamená zvyšování hodnoty firmy. (16, s. 3).

Podnikatel je základním činitelem hospodářského rozvoje. Kvalifikovanost, odbornost, komunikativnost jsou důležité vlastnosti, které by měl úspěšný podnikatel mít. Dále by měl být schopen vést lidi a zároveň je kontrolovat, řešit pracovní problémy, zavádět nové výrobky a technologie. (8, s. 9).

Podle obchodního zákoníku je podnikatelem:

- fyzická osoba provozující zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu;
- osoba zapsaná v obchodním rejstříku;
- osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění;
- osoba podnikající na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů. (8, s. 10).

3.2 Cíle podniku

Cílem každého podniku je dosahování zisku. Když firma dosahuje zisku, pak roste i její tržní hodnota. Tržní hodnota je cena, za kterou lze podnik prodat. Růst tržní hodnoty podniku je v současné době základním i dlouhodobým cílem podnikání. Cesta k dosažení tohoto cíle je, že podnik bude vyrábět takové produkty a poskytovat služby, které uspokojí potřeby zákazníků. To je nezbytně nutná podmínka k dosažení zisku, ale ne postačující.

Aby podnik mohl uskutečňovat zisk, je důležité věnovat pozornost vlastnímu procesu transformace vstupů a výstupů. (5, s. 10).

Pokud firma nebude mít kvalifikované zaměstnance, spolehlivé dodavatele vstupů a nebude vyrábět kvalitně a rychle, tak nedosáhne zisku ani růstu tržní hodnoty firmy. Aby tedy rostla tržní hodnota firmy, je třeba dosahovat přiměřeného zisku, což je střednědobý cíl podniku. Krátkodobým cílem podniku je zajištění platební schopnosti podniku, jde o schopnost podniku platit svoje závazky. (5, s. 10).

3.3 Funkce podniku

Prostřednictvím hlavních podnikových funkcí realizuje podnik své cíle. Podnikové funkce se liší podle charakteru podniku, podle odvětví, podle velikosti. Každý podnik si lze představit jako systém, který má své vstupy a výstupy. Základní funkcí tohoto systému je přeměna vstupů na potřebné výstupy. Aby tato přeměna byla úspěšná, je důležité zajistit optimální průběh všech podnikových funkcí prostřednictvím řízení. (5, s. 14).

Funkce podniku jsou dle velikosti členěny do tří skupin:

- spojené s výrobní činností podniku,
- spojené s hospodářskými vztahy,
- spojené s řízením a správou podniku. (18, s. 6).

První skupina zahrnuje funkce výrobní, vědeckotechnickou a organizátorskou.

- **Výrobní funkce** - představuje proces transformace vstupů na výstupy.
- **Vědeckotechnická funkce** - neustálé zavádění výsledků vědy a techniky do výrobního procesu. Předpokládá vyhledávání nových poznatků a možností jejich využití při výrobní činnosti.
- **Organizátorská funkce** - zajišťuje organizaci výroby, technologických a pracovních procesů, dynamický rozvoj podniku. (18, s. 6).

Druhá skupina zahrnuje funkce, které jsou spojeny hospodářskými vnitřními i vnějšími vztahy. Je to funkce ekonomická a sociální.

- **Ekonomická funkce** - podniky na trhu mají snahu vyrábět s minimálními náklady a dosahovat maximálního zisku. Tato funkce je dána postavením podniku jako tvůrce hodnot, jejich realizace rozdělení a užití. Ekonomická funkce se dále dělí na funkci obchodní, finanční a podnikatelskou.
- **Sociální funkce** - vyjadřuje úkoly, které má firma ve vztahu ke skupině zaměstnanců při zabezpečování jejich kulturních, sociálních a výchovně vzdělávacích potřeb a zájmů. (18, s. 7).

Poslední skupina je tvořena funkcemi, které jsou spojené s řízením a správou podniku.

- **Řídící funkce** - stanovuje rozsah odpovědnosti a pravomoci jednotlivých řídicích pracovníků, organizaci řízení, řídicí proces a styl řídicí práce. (18, s. 8).

3.4 Typologie podniků

Podniky určitého typu mají totožné základní charakteristiky, jimiž se liší od podniků jiného typu. Tomuto třídění na typy se říká typologie podniků. Podniky se od sebe navzájem odlišují právní formou, velikostí, typem výroby, sektorem a hospodářským odvětvím. (16, s. 72).

3.4.1 Podniky podle právní formy

Nejdůležitější hledisko pro třídění podniků je členění podle právní formy. Podniky mohou své činnosti provádět v různých právních formách, které upravuje obchodní zákoník a živnostenský zákon a zpravidla se člení na:

- *podnik jednotlivce*
- *obchodní společnosti*

- *družstva*
- *státní podnik.* (16, s. 73).

Podniky jednotlivce

Podnik vlastní jedna osoba. Hlavní výhodou tohoto podnikání je, že k založení stačí menší kapitál a jeho regulace ze strany státu je minimální. Mezi nevýhody podnikání jednotlivce se řadí složitý přístup ke kapitálu, omezená životnost firmy dána délkou života vlastníka a neomezené ručení za dluhy společnosti. Obvyklou formou tohoto typu podnikání je živnost. (16, s. 73).

Živnost je soustavná výdělečná činnost provozována samostatně, vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost za účelem dosažení zisku. V České republice je provozování živnosti upraveno zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Živnost může provozovat fyzická nebo také právnická osoba. Živnosti dělíme na živnosti ohlašovací a koncesované. (16, s. 73).

Obchodní společnosti

Obchodní společnost je právnickou osobou založenou za účelem podnikání. Zakládat obchodní společnosti mohou fyzické i právnické osoby. Obchodní společnost vzniká uzavřením společenské smlouvy, která musí být podepsána všemi zakladateli. Pokud je společnost založena jedním zakladatelem, tak se společnost zakládá zakladatelskou listinou, která se vyhotovuje stejně jako společenská smlouva formou notářského zápisu. (18, s. 23).

Obchodní společnosti se dělí na osobní obchodní společnosti a kapitálové obchodní společnosti. Mezi osobní obchodní společnosti patří veřejná obchodní společnost (v. o. s.) a komanditní společnost (k. s.). Kapitálové obchodní společnosti jsou společnost s ručením omezeným (s. r. o.) a akciová společnost (a. s.). (9, s. 19).

Osobní obchodní společnosti jsou charakteristické tím, že společník vkládá do společnosti svůj vklad, který nemá zákonem stanovenou výši a neovlivňuje společníkův

podíl na zisku. Podíl společníka je nepřevoditelný. Společník je oprávněn jednat jménem společnosti ve všech jejích věcech. (3, s. 9).

Kapitálové společnosti mají zákonem stanovenou minimální výši vkladu, kterou musí společníci provést a čím vyšší částku společník do společnosti vloží, tím větší má obchodní podíl ve společnosti. Na rozdíl od osobních obchodních společností je v kapitálových společnostech zákonem upravena i vnitřní organizační struktura. Dále se od osobních obchodních společností liší tím, že obchodní podíl na společnosti je zásadně převoditelný. (3, s. 9).

Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným je v České republice nejrozšířenější formou obchodní společnosti. Společnost s ručením omezeným je kapitálovou obchodní společností a právnickou osobou, která se zakládá za účelem podnikání. Tento typ společnosti je historicky nejstarší formou obchodní společnosti. Právní úprava společnosti s ručením omezeným v obchodním zákoníku byla 1. 1. 2014 nahrazena v souvislosti s rekodifikací soukromého práva úpravou v zákoně o obchodních korporacích i v novém občanském zákoníku. (2, s. 11).

Společnost tohoto typu může založit jediný zakladatel nebo více zakladatelů, maximálně však může mít 50 zakladatelů. Společenskou smlouvou se společnost zakládá, pokud má mít více společníků a zakladatelskou listinou pokud společnost zakládá jediný zakladatel. Společenská smlouva musí být v písemné podobě a zakladatelská listina ve formě notářského zápisu. Společnost s ručením omezeným vzniká dnem jejího zápisu do obchodního rejstříku. (2, s. 75).

Při založení společnosti se vytváří základní kapitál společnosti. Souhrn vkladů zakladatelů tvoří základní kapitál. Vklady společníků se dělí na peněžité a nepeněžité.

Podle dosavadní právní úpravy byl každý společník povinen vložit do společnosti alespoň 20 000 Kč. Základní kapitál společnosti s ručením omezeným musel být minimálně 200 000 Kč. Od nabytí účinnosti zákona o obchodních korporacích je minimální vklad společníka i minimální výše základního kapitálu společnosti 1 Kč. Společníci společně a nerozdílně ručí za závazky společnosti do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku. (1, s. 137).

Orgány společnosti s ručením omezeným

- **Valná hromada** je nejvyšším orgánem společnosti. Členové valné hromady jsou všichni společníci.
- **Jednatelé** jsou statutárním orgánem společnosti. Jednatel se stará o obchodní vedení společnosti. Dále jednatel řádně vede evidenci a účetnictví, seznam společníků a je také povinen poskytovat informace společníkům o záležitostech společnosti
- **Dozorčí rada** je nepovinně vytvářený orgán a dohlíží na činnost jednatelů. (18, s. 25).

Akciová společnost

Nejvyšší právní formou podnikání je akciová společnost. Stejně jako u společnosti s ručením omezeným je akciová společnost od 1. 1. 2014 upravena zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, který nahrazuje obchodní zákoník. V zemích s tržní ekonomikou je akciová společnost velmi rozšířenou právní formou podnikání. (5, s. 20).

Akciová společnost může být založena jedním či více zakladateli. Jeden zakladatel může založit akciovou společnost je-li právnickou osobou a zakládá jí pomocí zakladatelské listiny. Pokud společnost zakládá více společníků, tak mezi sebou uzavírají zakladatelskou smlouvu. Minimální výše základního kapitálu činí 2 mil. Kč nebo 80000 EUR. Akciová společnost vzniká dnem zápisu do obchodního rejstříku (4, s. 20).

Celým svým majetkem ručí společnost za své závazky. Naopak majitel akcií není za závazky společnosti odpovědný a má právo na podíl na zisku společnosti na tzv. dividendu. Valná hromada je nejvyšším orgánem akciové společnosti a statutárním orgánem společnosti je představenstvo. (4, s. 21).

Družstva

Družstvo je organizace, která je ve vlastnictví osob, jejichž cílem není vytvářet zisk, ale poskytovat užitek svým členům. Družstvo musí mít nejméně tři členy. Družstvo je právnickou osobou a je zodpovědné za své závazky celým svým jměním. Zákon nestanovuje minimální výši členského vkladu a jeho výše musí být pro všechny členy

stejná. Družstvo je tvořeno orgány, kterými jsou představenstvo, členská schůze, kontrolní komise a další orgány podle stanov. (16, s. 77).

3.4.2 Podniky podle velikosti

Podniky se podle velikosti mohou třídit dle kritérií, kterými jsou např. velikost ročního obratu, počet zaměstnanců, roční přidaná hodnota, roční zisk, postavení podniku na trhu nebo velikost kapitálu. (8, s. 15).

V současnosti Česká republika používá kritérium, které se skládá z počtu zaměstnanců a velikosti obratu:

- **malý podnik** – do 100 zaměstnanců a roční odrat do 30 mil. Kč;
- **střední podnik** – do 500 zaměstnanců a roční obrat do 100mil. Kč;
- **velký podnik** – všechny ostatní podniky. (8, s. 15).

Členění podniků podle počtu zaměstnanců se používá v některých státech Evropské unie a dělí podniky na:

- **mikropodniky** – 1-9 zaměstnanců,
- **malé podniky** – 10-99 zaměstnanců,
- **střední podniky** – 100-499 zaměstnanců,
- **velké podniky** – více než 500 zaměstnanců. (8, s. 15).

3.4.3 Podniky podle převládajícího výrobního faktoru

Tento typ členění podniku podle převládajícího výrobního faktoru vychází z toho, který výrobní faktor má nejvyšší účast na výši celkových nákladů. Podle výrobního faktoru, který převládá, se podniky dělí na:

- **podniky pracově náročné** – mají vysoký podíl mzdových nákladů na celkových nákladech;

- *podniky investičně náročné* – mají vysoký stav dlouhodobého majetku a hlavní část nákladů tvoří odpisy a úroky z úvěrů;
- *podniky materiálově náročné* – mají vysoký podíl nákladů na materiál a suroviny na celkových nákladech. (8, s. 15).

3.4.4 Podniky podle sektorů a hospodářských odvětví

Sektor je část národního hospodářství, do níž je národní hospodářství dle stanoveného hlediska členěno. Podniky můžeme zařadit do:

- *sektoru*
 - *veřejného,*
 - *soukromého,*
 - *smíšeného;*
- *sektoru*
 - *primárního sektoru* – podniky získávají statky z přírody,
 - *sekundárního sektoru* – podniky získávají statky zpracováním statků z primárního sektoru,
 - *terciálního sektoru* – podniky služeb;
- *sektoru*
 - *zemědělství* – lesní hospodářství, rybolov a zemědělství,
 - *průmyslu* – těžební průmysl, zpracovatelský průmysl a stavebnictví,
 - *služeb* – peněžnictví, obchod, doprava, školství, zdravotnictví. (16, s. 80).

3.5 Okolí podniku

Při své podnikatelské činnosti musí podnik respektovat své okolí. Okolí představuje vnější sílu a jeho vliv na podnik je silný. Okolí podniku významně ovlivňuje úspěšnost podnikání. Základními prvky okolí podniku jsou:

- **geografické okolí** – na prosperitu podniku má vliv umístění podniku, které ovlivňuje dostupnost výrobních faktorů, a také určuje dostupnost výrobků k jejich uživatelům,

- **sociální okolí** – podnik by měl uvažovat o společenských důsledcích své podnikatelské činnosti,
- **politické okolí** – vláda může ovlivňovat každý podnik prostřednictvím zákonů, právních předpisů,
- **ekonomické okolí** – firma je ovlivněna hospodářskou situací země, ve které působí,
- **ekologické okolí** – činnosti podniku, produkty a služby způsobují změny v životním prostředí,
- **technologické okolí** – technologie má obrovský vliv na to jak se v podniku vyrábí, konstruuje, distribuuje,
- **etické okolí** – etika v podnikatelském prostředí znamená, dodržování etických principů jakými jsou např. poskytování pravdivých informací, poskytování dobrých služeb zákazníkům atd.
- **kulturně historické okolí** – vzdělanost a kulturní úroveň obyvatel je důležitá pro ekonomický rozvoj. (5, s. 8).

3.6 Majetková struktura podniku

Majetková struktura představuje strukturu aktiv podniku. Základním členěním aktiv je rychlost a obtížnost jejich přeměny na peněžní prostředky. Pro potřeby firemní ekonomiky se aktiva člení podle likvidnosti, to znamená podle rychlosti transformace v peněžní hotovost jednotlivých složek majetku podniku na:

- *dlouhodobý (neoběžný) majetek,*
- *krátkodobý (oběžný) majetek.* (8, s. 29).

Dlouhodobý majetek (stálý, fixní, neoběžný) je taková majetková složka, která má dobu použitelnosti delší než jeden rok. Dlouhodobý majetek se výrobního procesu účastní dlouhodobě, opotřebovává se, a proto se odepisuje.

Dlouhodobý majetek se člení na:

- ***dlouhodobý nehmotný majetek*** (nehmotná aktiva) – jeho ocenění je vyšší než 60000kč. Dlouhodobým nehmotným majetkem je např. software, autorská práva, patenty, licence.
- ***dlouhodobý hmotný majetek*** (hmotná aktiva) – postupně se opotřebovává a člení se na movitý a nemovitý majetek. Ocenění movitého majetku je vyšší než 40000 Kč. (7, s. 11).
- ***dlouhodobý finanční majetek*** – tvoří finanční účasti firmy v jiných firmách, cenné papíry. (9, s. 48).

Krátkodobý majetek (oběžný) je majetek s dobou použitelnosti kratší než 1 rok. Pořizovací cena oběžného majetku je nižší než suma, kterou stanovuje účetní jednotka pro vymezení dlouhodobého majetku. Mezi oběžný majetek patří zásoby, pohledávky, krátkodobý finanční majetek, ceniny a peněžní prostředky. (7, s. 14).

3.7 Finanční struktura podniku

Struktura zdrojů, ze kterých majetek podniku vznikl, se nazývá finanční (kapitálovou) strukturou podniku. Pokud podnikatel nebo skupina podnikatelů vloží kapitál do podniku, jde o kapitál vlastní a pokud finanční prostředky do podniku vloží věřitel, jedná se o cizí zdroje. Kapitálová struktura je zachycena v pasivech. Celková velikost firemního kapitálu je závislá na velikosti podniku, stupni mechanizace, robotizace, dále na organizaci odbytu a rychlosti obratu kapitálu. (15, s. 50).

Vlastní kapitál patří majitelů a je nositelem rizika pro podnikatele. Podíl vlastního kapitálu na celkových finančních zdrojích je ukazatelem finanční jistoty podniku. Vlastní kapitál se mění podle výsledku hospodaření v daném období. (15, s. 51).

- ***vlastní kapitál v podniku jednotlivce*** – je tvořen peněžitými a nepeněžitými vklady. Vlastní kapitál roste, dosahuje-li podnik zisk a naopak klesá, pokud má podnik ztrátu.
- ***vlastní kapitál obchodní společnosti*** – je rozdělen na základní kapitál, kapitálové fondy, rezervní fondy, nerozdělený zisk. (15, s. 51).

Cizí kapitál představuje hodnotu zadluženého majetku, který je financován různými věřiteli. Člení se na krátkodobý cizí kapitál, který je poskytován na jeden rok a na dlouhodobý cizí kapitál, který je poskytován na dobu delší, než je jeden rok. (7, s. 17).

3.8 Výroba

Existuje celá řada pohledů na pojem výroba. Výrobou se v nejširším pojetí rozumí přeměna vstupů na výstupy. Vstupy neboli inputy výroby jsou výrobní faktory, kterými jsou práce, půda, kapitál a výstupy neboli outputy výroby jsou různé výrobky a služby. Do takto pojaté výroby patří všechny činnosti, které firma obstarává např. zajištění pracovníků, financí nebo dopravy atd. (15, s. 242).

Nejužší pojetí chápe výrobu jen jako zhotovení hmotných výrobků nebo poskytování služeb, nikoli však bankovních a obchodních. (15, s. 242).

Výrobní činnost neboli výroba ovlivňuje velkou měrou konkurenceschopnost vyráběných výrobků a efektivnost podniku. Ve výrobě se rozhoduje o snižování nákladů na výrobu, o zkracování dodacích lhůt, o zvyšování užitečnosti vyrobených sortimentů a o širší produktů, které jsou dnes hlavními konkurenčními výhodami podniku a vedou k maximalizaci zisku a zvyšování hodnoty podniku. (15, s. 242).

Cílem výroby je produkovat takové služby a výrobky, které je možné prodat a dosáhnout zisku. Výroba vychází s požadavků trhu. Pokud je poptávka vyšší než nabídka, tak jedinými omezeními podniku jsou finanční prostředky a výrobní kapacity. Přeměna výrobních faktorů na výrobky probíhá v rámci výrobního procesu a měla by probíhat co nejefektivněji. (8, s. 115).

Výrobní proces se skládá z mnoha procesů, mezi které se řadí pracovní proces, automatický proces a přírodní proces. Pracovní proces je proces s přímou účastí člověka naopak automatický proces je proces bez přímé účasti člověka a přírodní proces, ve kterém působí přírodní síly. (8, s. 115).

Výrobní proces probíhá v etapách. Rozlišují se předvýrobní etapa, výrobní etapa a odbytová etapa. Samotná výroba se ve výrobním podniku člení na hlavní výrobu, vedlejší výrobu, doplňkovou výrobu a přidruženou výrobu. Výrobky hlavní výroby tvoří hlavní náplň výroby podniku. Vedlejší výroba je výroba náhradních dílů a výstupy doplňkové

výroby vznikají zpracováním odpadu z hlavní a vedlejší výroby. Přidružená výroba se od předešlých výrob liší charakterem výroby. (15, s. 242).

3.8.1 Typy výroby z hlediska sortimentu a objemu výroby

- **kusová výroba** – výroba jednoho výrobku,
- **sériová výroba** – opakovaná výroba (pečivo, šrouby),
- **hromadná výroba** – výroba jednoho druhu sortimentu ve velkém množství po dlouhou dobu, jde o masovou výrobu. Příkladem je výroba cigaret, mléka, papíru atd. (15, s. 243).

3.8.2 Cíl a předmět výroby

Cílem výroby je vyrobit výrobky a služby, které lze prodat na trhu a získat za ně odpovídající výnos. Každý výrobce na trhu hledá odpovědi na tři základní otázky týkající se výroby. Tři základní otázky jsou co vyrobit, jak to vyrobit a pro koho vyrobit. (15, s. 243).

- **co vyrábět** - jaké sortimenty vyrábět a v jakém množství,
- **jak vyrábět** - jakým způsobem, jakou technologií a z jakých surovin výrobky vyrábět,
- **pro koho vyrábět** – pro jaké spotřebitele a pro jaký trh vyrábět. (15, s. 3).

3.8.3 Plánování výroby

Výrobní program, výrobní proces, zajištění výrobních faktorů je předmětem plánování výroby. (15, s. 244).

Výrobní program je skladba sortimentu a objem výroby, které se má v určitém období vyrobit. Výrobní program se díky změnám výrobků stále mění. Odbytový plán podává důležité informace pro plánování výrobního programu. (15, s. 244).

Úkolem výrobního programu je identifikace nejúspěšnějších výrobků dle výrobních i tržních požadavků. Výrobní program musí odpovídat cílům podniku. Dalším úkolem

výrobního programu je stanovit objem zásob hotových produktů, slouží k plánování materiálu a poskytuje informace o termínech odvádění. (17, s. 26).

3.8.4 Výrobek

Výsledkem činnosti každého podniku je výrobek neboli produkt. Produktem jsou hmotné i nehmotné věci. Podnik je produktem reprezentován a odlišuje ho od jiných podniků na trhu. Produkt musí procházet určitými stádii, aby přilákal zákazníky. Stádii produktu jsou vývoj produktu, technická příprava výroby, vytváření vzhledu výrobku, navrhování jména výrobku, značky a nakonec stanovení ceny. (15, s. 175).

3.8.5 Odbyt (marketing)

Odbyt, znamená dovršení podnikového procesu reprodukce, zaměřeného na uspokojování potřeb spotřebitele. Realizace odbytu vyžaduje, aby jeden subjekt např. výrobní podnik předal jinému subjektu (podniku, jednotlivci nebo státu) své statky (služby, výrobky) za peněžní nebo věcnou protihodnotu. (16, s. 204).

Odbyt se v centrálně řízeném hospodářství provádí na základě schválených plánů. Tyto plány nedovolují prodávajícímu podniku volit si své obchodní partnery, stanovovat si ceny svých výrobků a způsoby prodeje. Na trhu zpravidla existuje převaha poptávka nad nabídkou, což vede k znevýhodnění nakupujících podniků. Peněžní forma zúčtování mezi dodavatelem a odběratelem není bezpodmínečnou podmínkou odbytu. V posledních letech se v některých postsocialistických zemích uskutečňuje odbyt pomocí barterových operací. Odběratel v důsledku nedostatku financí hradí prodejci hodnotu jeho dodávek v jiných výrobcích, které sám vyrábí nebo jimi dostal zapláceno od svých odběratelů. (16, s. 204).

V současnosti je možné si svobodně koupit jakékoliv suroviny, stroje a zařízení, které potřebujeme a také získat zaměstnance s požadovanou kvalifikací. V dnešní době není problémem zboží vyrobit, ale je podstatně složitější vyrobené zboží prodat. Většina podniků a organizací musí své činnosti orientovat na přání svých zákazníků. Všechny tyto činnosti jsou úkolem marketingu. (16, s. 204).

Marketing je manažerský a společenský proces, díky kterému skupiny a jednotlivci uspokojují své potřeby v procesu výroby a směny výrobků a hodnot. Marketing je manažerský proces používaný podnikem a jeho cílem je naplňovat přání firmy. Může jít o maximalizaci zisku nebo dosažení prodejních cílů. Souhrnně marketing znamená řízení trhů, tak aby docházelo ke směně a vztahům. Procesy směny nejsou automatické. Prodejce i kupující musejí obětovat určité úsilí. (6, s. 39).

3.9 Legislativa podnikání v ČR

Na území České republiky existuje celá řada právních předpisů, které upravují podnikatelskou činnost. Obchodní zákoník a živnostenský zákon jsou základními předpisy upravující podnikání. Obchodní zákoník upravuje vztahy mezi podnikateli a zakládání právnických osob. Živnostenský zákon stanovuje podmínky pro živnostenské podnikání a kontrolu nad dodržováním podmínek. Zmíněné právní předpisy jsou pro podnikatele povinné a musí být dodržovány. Státní orgány za nedodržení stanovených předpisů ukládají sankce.

Základními legislativními ustanoveními pro podnikatelskou činnost jsou:

- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
- Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
- Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele
- Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

- Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Zákon č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon
- Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže
- Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon. (18, s. 9).

4 Charakteristika podniku Schäfer-Menk spol. s.r.o.

4.1 Základní údaje o společnosti

Obchodní firma: Schäfer - Menk

Sídlo společnosti: Schäfer - Menk

Přeštínská 1415

153 00 Praha 5

Česká republika

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Zápis v obchodním rejstříku: 20. dubna 1994

Základní kapitál: 150 000 000 Kč

Majitel: Menk Apparatebau GmbH

Statutární orgán: Jednatel

Způsob jednání: Společnost má jednoho jednatele, který jedná za společnost samostatně.

4.2 Charakteristika podniku

Společnost s ručením omezeným Schäfer-Menk vznikla v roce 1994. Skupina Menk byla založena německou společností *Menk Apparatebau GmbH* a tvoří jí šest výrobních středisek.

- Bad Marienberg (D), zde se nacházejí dvě střediska
- Praha
- Plzeň

- Telford (UK)
- Simpang Renggam (MAL)

Firma Schäfer-Menk je strojírenský podnik, který se zaměřuje na výrobu svařovaných ocelových konstrukcí. Menk se díky spolehlivosti, vysoké kvalitě a inovacím propracoval v mnoha oborech na mezinárodní špičku. V současnosti jí důvěřují zákazníci z celého světa.

Ve své práci se budu věnovat hospodářským výsledkům výrobního střediska, které se nachází v pražském Radotíně. Toto středisko má pobočku i na Zličíně.

4.3 Historie podniku

Společnost Schäfer-Menk zpočátku působila jen v pražském Radotíně, ale v roce 2002 vznikl druhý provoz a to v plzeňské obci Dýšina.

Při povodních v roce 2002 přišla provozovna na Radotíně o veškeré strojní vybavení, když ji zasáhla ničivá dvoumetrová hladina. S touto nepříznivou situací se společnost s pomocí zaměstnanců, zákazníků a mateřské společnosti skvěle vyrovnala a za tři měsíce uvedla vše do původního stavu.

Vzhledem k neustálému stoupajícímu zájmu zákazníků o výrobu dalších výrobků došlo v roce 2009 k rozšíření, resp. výstavbě nové výrobní haly v Radotíně. Výrobní plochy byly zvětšeny o 1400 m². Rozvoj společnosti vedl k pronájmu dalších výrobních ploch jak v Praze na Zličíně, tak v Dýšině.

4.4 Předmět činnosti

Činnost společnosti je zaměřena na obráběčství, dále na výrobu, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Předmětem podnikání je také zámečnictví a nástrojářství. Každý měsíc společnost Menk zpracuje více než 3500 tun oceli na chladicí radiátory, tělesa transformátorů, důlní výztuhy, konstrukce pro autojeřáby a mnoho dalších produktů.

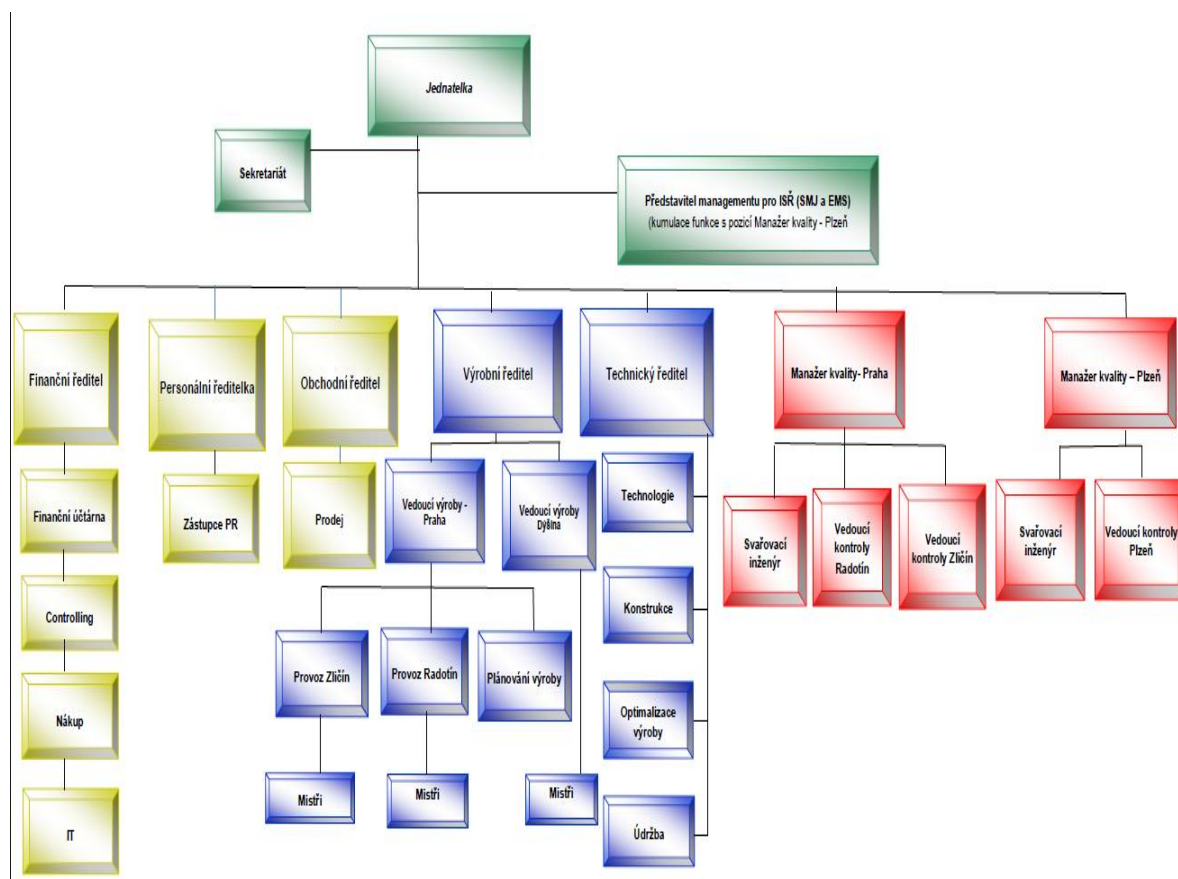
Jde o svařované konstrukce, které vyžadují velmi vysokou kvalitu výroby. Firma Menk je držitelem různých druhů svařovacích certifikátů např. DIN EN ISO 9001 a mnoho dalších. Pracovníci této společnosti musí splňovat dané podmínky což je kvalifikace B III.

4.5 Organizační struktura společnosti

Statutárním orgánem společnosti je jednatel. Společnost má jednoho jednatele, který jedná za společnost samostatně. Jednatelkou firmy Schäfer-Menk je Ing. Magdalena Zemanová.

Schäfer-Menk se dělí na administrativní a výrobní část. Rozdělení organizační struktury podniku a jednotlivá oddělení je znázorněno na obrázku č. 1.

Obr. č. 1 – Organizační struktura společnosti Schäfer-Menk

Zdroj: Příloha účetní závěrky

4.6 Cíle společnosti

Cílem společnosti Menk je uspokojovat zákazníky lepšími zakázkami, provedenými na nejvyšší úrovni. Kvalita je totiž nedílnou součástí výroby a zároveň je druhým nositelem informace o požadavcích zákazníka. Prvním nositelem je především technologie výroby. Vzhledem k tomu, že se neustále zvyšuje různorodost zakázek a

portfolia zákazníků, mění se i požadavky na kvalitu. Tudíž správné výrobní a kontrolní postupy jsou jedinou cestou, které povedou ke kvalitnější výrobě.

Výhledově do budoucna chce tato společnost uspokojovat své zákazníky cenově výhodnými dodávkami s krátkými dodacími lhůtami, které budou provedeny především ve velmi vysoké kvalitě.

Cílem firmy Schäfer-Menk je postavit další střediska pro chladicí radiátory v Číně a v USA, aby mohla tato společnost dodávat radiátory zákazníkům po celém světě nejkratšími cestami.

4.7 Produkty a odběratelé společnosti Schäfer-Menk

Firma Schäfer-Menk se zaměřuje na výrobu svařovaných ocelových konstrukcí pro důlní techniku, transformátorové nádoby, autojeřáby, statory, rypadla apod.

Mezi nejvýznamnější odběratele společnosti Schäfer-Menk se řadí Siemens Caterpillar, Manitowoc, Volvo, Faun, Cargotec.

4.8 Zaměstnanci

Společnost Schäfer Menk zaměstnává v současnosti přes 450 zaměstnanců. Růst pracovních ploch a zvyšování náročnosti administrativní přináší neustálý růst počtu zaměstnanců. Průměrný věk zaměstnanců firmy Schäfer Menk je 40 let. V Radotíně 41 let, na Zličíně a v Dýšině 38 let. V Schäfer Menku pracují převážně muži, žen je 7%. Počet žen byl ale v minulosti ještě nižší.

Z důvodu rostoucího věku zaměstnanců se skupina Menk rozhodla provádět náborů z řad studentů středních a vysokých škol.

5 Analýza dosažených výsledků

Praktická část bakalářské práce se zaměřuje na vyhodnocení hospodářských výsledků firmy Schäfer Menk s.r.o., předpověď vývoje prodeje a vývoje celkových tržeb. Dále je provedena finanční analýza poměrovými ukazateli.

5.1 Analýza vývoje prodeje společnosti Schäfer-Menk s.r.o.

Společnost Schäfer Menk s.r.o., se zabývá výrobou svařovaných konstrukcí. V níže uvedené tabulce č. 1 je zachycen vývoj prodeje celého sortimentu v kusech a to v letech 2010-2014 včetně základních elementárních charakteristik.

Tabulka č. 1 - Vývoj prodeje v (ks) v letech 2010-2014

Výrobek	2010	2011	2012	2013	2014	Index 14/10 %	Index 14/12 %
transformátorové nádoby pro lokomotivy	519	688	643	558	381	-26,6	-40,75
$\Delta^1 y_t$		169	-45	-85	-177		
$\Delta^2 y_t$			-214	-40	-92		
k_t		1,33	0,93	0,87	0,68		
důlní výztuže	1185	1027	1666	1201	558	-52,91	-66,51
$\Delta^1 y_t$		-158	639	-465	-643		
$\Delta^2 y_t$			797	-1104	-178		
k_t		0,87	1,62	0,72	0,46		
statory, ložiska, desky	418	700	623	521	373	-10,77	-40,13
$\Delta^1 y_t$		282	-77	-102	-148		
$\Delta^2 y_t$			-359	-25	-46		
k_t		1,67	0,89	0,84	0,72		
díly k železničním jeřábům	138	0	0	77	87	-36,96	-
$\Delta^1 y_t$		-138	0	77	10		
$\Delta^2 y_t$			138	77	-67		
k_t		-	-	-	1,13		
díly k přistavním nakladačům	0	0	0	41	164	-	-
$\Delta^1 y_t$		-	-	41	123		
$\Delta^2 y_t$			-	41	82		
k_t		-	-	-	4		
díly k bagrům	637	935	635	598	804	26,22	26,61
$\Delta^1 y_t$		298	-300	-37	206		
$\Delta^2 y_t$			-598	263	243		
k_t		1,47	0,68	0,94	1,34		
díly k autojeřábům	347	1095	1439	1769	1778	412,4	23,56
$\Delta^1 y_t$		748	344	330	9		
$\Delta^2 y_t$			-404	-14	-321		
k_t		3,16	1,31	1,23	1,01		

Zdroj: Podnikové podklady a vlastní výpočty

Strojírenský podnik Schäfer-Menk s.r.o., se zaměřuje na výrobu svařovaných ocelových konstrukcí uvedených v tabulce č. 1. Mezi nejvýznamnější výrobky se řadí svařované konstrukce pro důlní techniku, transformátorové nádoby pro lokomotivy, díly k bagrům a autojeřábům.

V tabulce č. 1 můžeme pozorovat, že v posledních letech dochází k poklesu výroby transformátorových nádob, statorů a dílů k železničním jeřábům, z důvodu řady změn, které jsou způsobeny vývojem zákazníků společnosti Schäfer-Menk a vývojem celosvětového trhu.

Největší propad nastal ve výrobě důlních výztuží v roce 2014, kde výroba klesla až o 66,51 % oproti roku 2012, což zapříčinil celosvětový pokles výroby pro doly a pokles ziskovosti v byznysu těžby uhlí. Dalším významným důvodem snížení produkce tohoto sortimentu je, že dochází k uzavírání Ostravsko-karvinských dolů. V roce 2014 se prodejní cena důlních výztuží snižuje, ale náklady na výrobu se navyšují, což zapříčiňuje nerentabilitu této výroby.

Naopak rostoucí tendenci lze pozorovat ve výrobě a prodeji komponentů k autojeřábům, u kterých počet prodaných kusů v posledním sledovaném roce vzrostl o 412 % oproti roku 2010. Tento růst výroby podmínil dotační program EU, který byl v oblasti výroby směřován do rozvoje mimopražských regionů, proto byl na základě výrobního programu provozu v Dyšíně připraven projekt „Inovace výroby autojeřábových prvků a dalších speciálních svařenců“. Tento projekt byl schválen Ministerstvem průmyslu v prosinci 2010. Schválený projekt zahrnoval modernizaci technického vybavení, a to v celkové hodnotě 100 mil. Kč. Kolísavá tendence se vyskytuje u produkce dílu k bagrům. Firma Schäfer-Menk s.r.o., započala výrobu dílů k přístavním nakladačům v roce 2013 a v roce 2014 došlo ke zvýšení produkce o 123 ks.

Celkově můžeme tedy zhodnotit, že největší část prodeje tvoří díly k autojeřábům, jejichž analýzou se budeme nadále zabývat. Hlavním důvodem je, že firma Schäfer-Menk s.r.o., získala navýšení zakázek.

5.1.1 Analýza vývoje prodeje dílů k autojeřábům v letech 2004-2014

V tabulce č. 2 je zachycen vývoj prodeje dílů k autojeřábům v letech 2004-2014. Tabulka obsahuje výpočty absolutních diferencí 1. a 2. řádu, řetězové a bazické indexy.

Tabulka č. 2 - Vývoj prodeje dílů k autojeřábům v (ks) v letech 2004-2014

Rok	Prodej celkem	1. diference	2. diference	K_t	Bazický index
2004	130	-	-	-	-
2005	169	39	-	1,3	1,3
2006	197	28	-11	1,17	1,52
2007	215	18	-10	1,09	1,65
2008	267	52	34	1,24	2,05
2009	301	34	-18	1,13	2,32
2010	347	46	12	1,15	2,67
2011	1095	748	702	3,16	8,42
2012	1439	344	-404	1,31	11,06
2013	1769	330	-14	1,23	13,61
2014	1778	9	-321	1,01	13,68

Zdroj: vlastní výpočty

Z tabulky č. 2 je patrné, že svařované konstrukce dílů k autojeřábům vykazují ve sledovaném období postupný růst. Z koeficientu růstu je zřejmé, že vývoj prodeje po celé sledované období stoupá. Největší přírůstek nastal v roce 2011, kdy se prodalo o 748 ks více než v předchozím roce. Tento vysoký nárůst byl zapříčiněn zvýšením poptávky hlavních odběratelů těchto svařovaných ocelových konstrukcí. Hlavními odběrateli dílů k autojeřábům jsou Manitowoc a Tadano Faun. Rostoucí trend pokračuje až do konce sledovaného období. V roce 2014 se prodej oproti roku 2011 téměř zdvojnásobil a činil 1778ks. Tento nejsilnější prodej byl způsoben zvýšením zakázek.

Vývoj prodeje dílů k autojeřábům lze popsat parabolickou trendovou funkcí, která má tvar: $y = 441,7186 + 183,6909t + 25,8928t^2$. Výběr této funkce je dán nejvyšší hodnotou koeficientu korelace $I = 0,968$. Čím více se hodnota koeficientu korelace blíží k jedné, tím model kvalitněji popisuje daný jev. Koeficient determinace činí $I^2 = 0,937$, z něhož plyne, že prostřednictvím vybraného modelu, lze vysvětlit z 93,7% celkové

kolísání časové řady. Dále byla kvalita modelu testována pomocí střední absolutní procentní chyby MAPE. Nejmenší hodnota MAPE 28,11% se nachází u zvolené parabolické funkce.

Tabulka č. 3 – Ukazatelé trendů časových řad prodeje dílů k autojeřábům

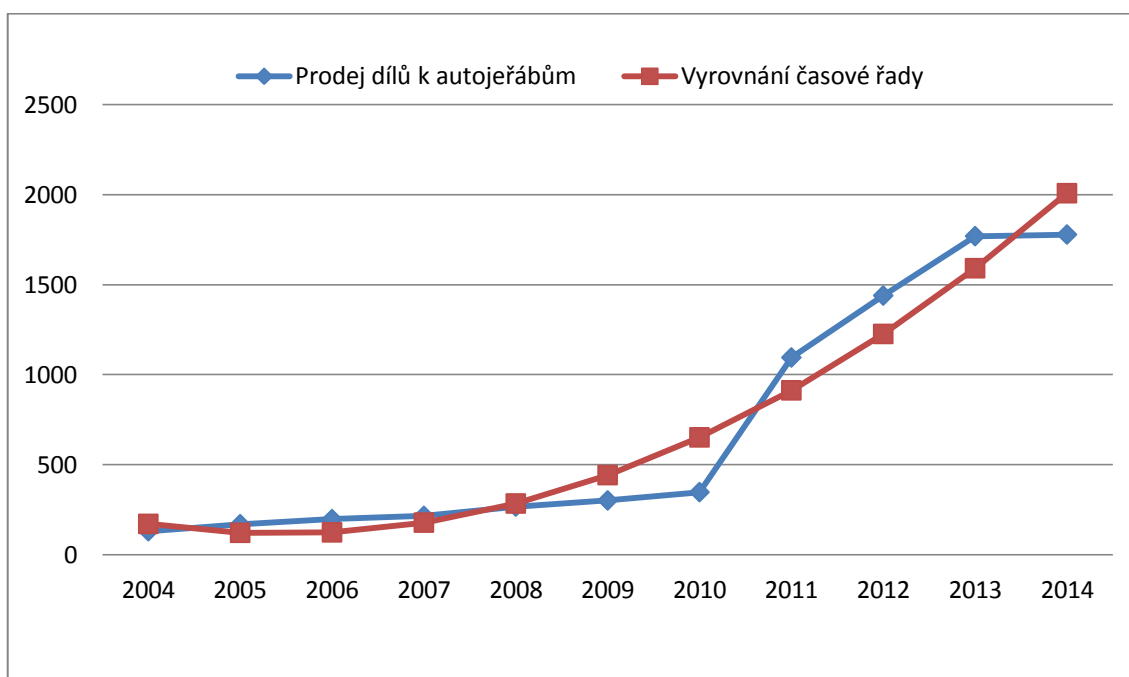
Ukazatel	Hodnota
Index korelace	0,968
Index determinace	0,937
MAPE	28,11

Zdroj: Vlastní výpočty

Graf č. 1 znázorňuje vývoj prodeje dílů k autojeřábům v letech 2004-2014 a také proložení časové řady parabolickou funkcí, která vyjadřuje trend této řady. Hodnoty počtu prodaných kusů jsou skutečné a vycházejí z podnikových podkladů.

Z grafu č. 1 je možné pozorovat, že se skutečné hodnoty velmi těsně blíží teoretickým vyrovnaným hodnotám parabolické trendové funkce.

Graf č. 1 - Vývoj prodeje dílů k autojeřábům (v ks) v letech 2004-2014

Zdroj: vlastní studie

Predikce

Předpověď budoucího vývoje dílu k autojeřábům byla stanovena na základě trendové funkce paraboly, která nejlépe vystihuje vývoj časové řady. Tato předpověď byla učena na dva roky dopředu. Po dosažení příslušných hodnot do výsledné trendové funkce bylo zjištěno, že předpokládaný prodej dílů k autojeřábům pro rok 2015 by měl dosahovat hodnoty 2476 ks a v roce 2016 již 2996 ks, a to za předpokladu stejných podmínek v analyzovaném období.

5.2 Analýza ekonomických ukazatelů

5.2.1 Analýza vývoje celkových tržeb

Celkové tržby společnosti Schäfer-Menk s.r.o., tvoří souhrn výnosů z prodeje vlastních výrobků a služeb. K realizaci analýzy vývoje tržeb jsou použity informace obsažené ve výkazu zisku a ztrát.

V tabulce č. 4 je pomocí elementárních charakteristik časových řad zachycen vývoj tržeb v letech 2002-2013. V roce 2002 byla hodnota tržeb 697,712 mil. Kč a od této doby se neustále zvyšovaly až do roku 2009, vyjma roku 2003. Vzhledem ke snížení prodeje vlastních výrobků do zahraničí dochází k rapidnímu propadu, který nastal v roce 2010. Koeficient růstu nám říká, že tento prudký propad činil 41 %. Další příčinou tohoto poklesu je také celosvětová krize, která zasáhla strojírenský průmysl.

Obdobný pokles tržeb nastal též v posledním sledovaném roce a činil ztrátu 485,369 mil. Kč oproti roku 2012. Příčinou tohoto snížení je zredukování zakázek od významných odběratelů pro hutnictví.

Nejvyšších tržeb dosáhla firma Schäfer-Menk v roce 2012, kdy hodnota tržeb činila 1658,478 mil. Kč, což je zvýšení o 78% oproti roku předcházejícímu a o 137,7% oproti roku 2002. Důvodem tohoto úspěšného období je příliv zakázek, především od stávajících zákazníků např. Caterpillar a Tadano Faun.

Tabulka č. 4 - Vývoj tržeb v letech 2002-2013 v (mil. Kč)

Rok	Tržby (mil.)	1. diference	2. diference	K_t	Bazický index (%)
2002	697,712	-	-	-	100
2003	606,521	-91,191	-	0,87	86,93
2004	881,433	274,912	366,103	1,45	126,33
2005	903,515	22,082	-252,83	1,03	129,50
2006	1038,425	134,91	112,828	1,15	148,71
2007	1055,204	16,779	-118,131	1,02	151,24
2008	1111,738	56,534	39,755	1,05	159,34
2009	1181,944	70,206	13,672	1,06	169,40
2010	698,558	-483,386	-553,592	0,59	100,12
2011	930,717	232,159	715,545	1,33	133,23
2012	1658,478	727,761	495,602	1,78	237,7
2013	1173,109	-485,369	-1213,13	0,71	168,14

Zdroj: Výkaz zisků a ztráty, vlastní zpracování

V tomto případě se jedná o intervalovou časovou řadu, proto byl vypočítán aritmetický průměr hodnot, který je 994,78 mil Kč. Průměrný absolutní přírůstek má hodnotu 43,22 mil Kč. Průměrný koeficient růstu činí 1,0484, což nám říká, že se tržby v letech 2002-2013 v průměru každým rokem zvyšovaly o 4,84%.

Z diferencí časové řady lze vyvodit, že trend není lineární. K modelování časové řady byla použita parabolická trendová funkce $y' = 1013,0433 + 25,3571t - 0,3832t^2$. Tato parabolická funkce byla vybrána na základě nejvyšší hodnoty koeficientu korelace $I^2 = 0,65$, což znamená, že tato funkce nejlépe vystihuje průběh analyzovaných hodnot.

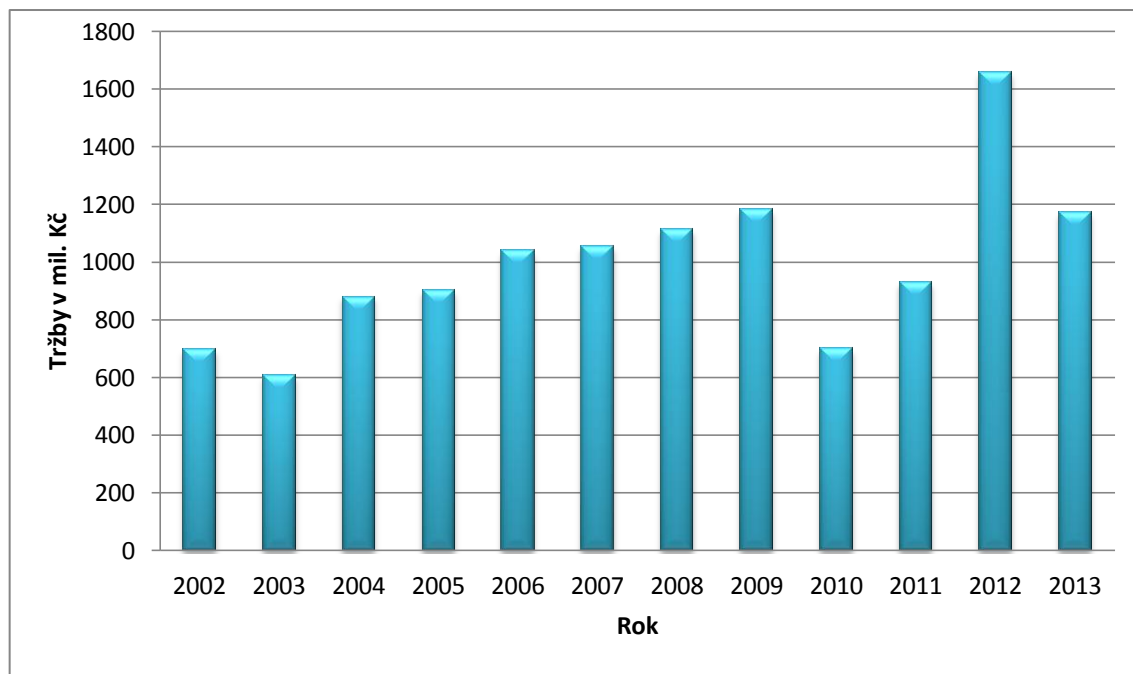
Tabulka č. 5 – Ukazatelé trendů časových řad tržeb

Ukazatel	Hodnota
Index korelace	0,65
Index determinace	0,42
MAPE	15,69

Zdroj: vlastní výpočty

Graf č. 2 zobrazuje vývoj tržeb v letech 2002-2013. Z grafu je patrné, že tržby rostly mírným tempem od roku 2003 až do roku 2009. Poté následoval prudký propad způsoben celosvětovou krizí, která zasáhla strojírenský průmysl.

Graf č. 2- Vývoj tržeb v letech 2002-2013 v (mil. Kč)

Zdroj: Výkaz zisků a ztráty, vlastní zpracování

Prognóza tržeb

Trendová funkce tvaru paraboly, která nejlépe vyjadřuje průběh vývoje časové řady, byla použita pro předpověď vývoje tržeb. Na základě této funkce byla vypočtena prognóza na dva roky dopředu. Po dosažení do trendové funkce paraboly byla zjištěna očekávaná hodnota tržeb pro rok 2014 a to ve výši 1277,932 mil. Kč. Předpokládaná výše tržeb pro rok 2015 činí 1307,190 mil. Kč. Obě předvídané hodnoty tržeb představují mírný nárůst oproti roku 2013.

5.3 Finanční analýza

Hlavním cílem každého podniku je finanční zdraví, které zkoumáme pomocí finanční analýzy. Znamená to, že firma je schopna docílit zisku prostřednictvím zhodnocení vloženého kapitálu a zachování platební schopnosti.

Základním zdrojem finanční analýzy jsou účetní výkazy, kterými jsou rozvaha a výkaz zisků a ztrát. Pro vyhodnocení ekonomického stavu společnosti Schäfer-Menk s.r.o., budou použity finanční poměrové ukazatele rentability, likvidity, stability.

5.3.1 Analýza poměrových ukazatelů rentability v letech 2008-2013

Rentabilita neboli výnosnost je schopností podniku dosahovat zisku prostřednictvím vloženého kapitálu. Mezi základní ukazatele rentability se řadí ukazatel rentability celkových vložených aktiv (ROA), ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE) a ukazatel rentability tržeb (ROS).

Tabulka č. 6 - Vývoj poměrových ukazatelů rentability (v %) v letech 2008-2013

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Rentabilita celkových vložených aktiv (ROA)	8,29	12,34	4,27	6,66	17,71	5,01
$\Delta^1 y_t$		4,05	-8,07	2,39	11,05	-12,7
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	8,04	10,33	1,52	7,69	20,84	6,37
$\Delta^1 y_t$		2,29	-8,81	6,17	13,15	-14,47
Rentabilita tržeb (ROS)	5,04	7,04	1,78	7,31	14,11	6,23
$\Delta^1 y_t$		2	-5,26	5,53	6,8	-7,88

Zdroj: Podnikové výkazy, vlastní zpracování

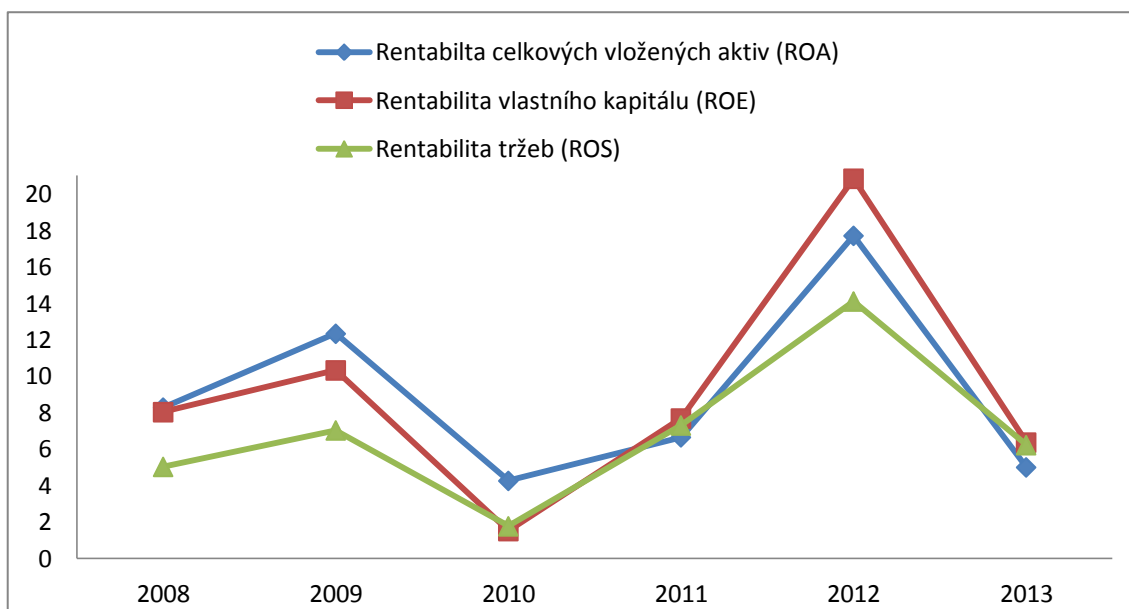
Rentabilita celkových vložených aktiv je ukazatel, který vyjadřuje celkovou efektivnost vložených prostředků do podnikatelské činnosti. Hodnota ukazatele rentability celkových vložených aktiv se pohybuje v rozmezí 8,29 % -17,71 %. Z údajů uvedených v tabulce č. 6 vyplývá, že společnost dosáhla nejvyšší rentability vložených aktiv v roce 2012 a to 17,71 %, což znamená, že z každé koruny zdrojů bylo vyprodukováno 17,71 % zisku. V tomto roce dosáhnul podnik nejvyšší výnosnosti za sledované období. Ve sledovaném období ukazatel rentability celkového kapitálu značně kolísá. Jak můžeme vidět z tabulky č. 6, tak největší propad nastal v roce 2013, kdy rentabilita celkových

vložených aktiv poklesla o 12,7% oproti předešlému roku. Příčinou tohoto propadu je výrazné snížení tržeb za prodej vlastních výrobků a z důvodu investic společnosti. Společnost Schäfer-Menk nakoupila nové výrobní stroje, jednalo se o mobilní optický laserový souřadnicový stroj a CNC plazmový stroj pro úhlové řezání s příslušenstvím.

Rentabilita vlastního kapitálu je ukazatelem, který posuzuje výnosnost kapitálu, který byl do firmy investován vlastníky podniku nebo akcionáři. Rentabilita vlastního kapitálu dosáhla nejvyšší hodnoty v roce 2012, kdy činila 20,84%. Ukazatel rentability vlastního kapitálu nám říká, že 1 Kč vlastních zdrojů nám v roce 2012 vytvořila 20,84 haléřů. Minimální zisk z vlastního kapitálu nastal v roce 2010 a činil 1,52 haléřů. Důvodem tohoto propadu je nízká hodnota výsledku hospodaření, způsobená hospodářskou krizí. Ukazatel rentability vlastního kapitálu v analyzovaném období kopíruje trend rentability celkových vložených aktiv. Hodnota vlastního kapitálu společnosti Schäfer-Menk s.r.o., ve sledovaném období mírně roste, protože je pravidelně navyšována o vytvořený zisk. Nejvyšší hodnota vlastního kapitálu nastala v roce 2013, kdy činila 1 175 818 tis. Kč.

Rentabilita tržeb vypovídá o schopnosti firmy transformovat produkty na hotovost. Hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat okolo 10%. Taková hodnota ukazatele v analyzovaném období nenastala. Z tabulky č. 6 lze pozorovat, že rentabilita tržeb společnosti Schäfer Menk vykazuje obdobné výsledky jako předcházející ukazatelé. Výsledky tohoto ukazatele rostou s vyššími tržbami. Nejproblematičtější se ukazuje zase rok 2010, kdy byly tržby nejnižší a i hodnota rentability tržeb byla nejnižší. Po tomto roce hodnota rentability tržeb začala růst a v roce 2012 dosáhla svého vrcholu, a to ve výši 14,11 %. Hodnota 14,11% znamená, že 1Kč tržeb vytvořila 0,14 Kč zisku. Důsledkem tohoto růstu byl nejúspěšnější výsledek hospodaření sledovaného období, neboť došlo ke zdvojnásobení produkce důlní výztuží. Následující rok, ale přináší rentabilita tržeb zvýšený pokles a to o 7,88% oproti roku 2012.

Graf č. 3 - Vývoj poměrových ukazatelů rentability (v %) v letech 2008-2013

Zdroj: Podnikové výkazy, vlastní zpracování

Graf č. 3 zobrazuje všechny tři ukazatele rentability. Ukazatele rentability vykazují po celé sledované období dobré výsledky, které vypovídají o tom, že je firma Schäfer-Menk dlouhodobě zisková. Pro lepší názornost jsou hodnoty rentability zaneseny v grafu č. 3, z kterého je zřejmé, že pro společnost Schäfer-Menk byl z hlediska zisku nejdůležitější rok 2012. V tomto roce dochází k velkému růstu výsledku hospodaření a tržeb. Naopak v roce 2009 přichází pokles, který vrcholí v roce 2010. Příčinou tohoto propadu je celosvětová hospodářská krize, která zasáhla strojírenský průmysl.

5.3.2 Analýza poměrových ukazatelů likvidity v letech 2008-2013

Platební schopnost je jednou z hlavních podmínek existence firmy. Jde o momentální schopnost uhradit závazky. Pokud je platební schopnost podniku nedostatečná může to způsobit závažné problémy nebo dokonce zánik podniku. Příliš vysoká míra likvidity je pro vlastníky podniku nepříznivá, neboť finanční prostředky jsou vázány v aktivech, kde dochází k minimálnímu zhodnocení a současně dochází ke snížení rentability.

Tabulka č. 7 Vývoj poměrových ukazatelů likvidity v letech 2008-2013

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012	2013
okamžitá likvidita - I. stupeň	1,94	7,66	4,72	1,39	2,59	6,07
$\Delta^1 y_t$		5,72	-2,94	-3,33	1,2	3,48
pohotová likvidita - II. stupeň	3,65	8,87	6,9	2,24	3,63	9,03
$\Delta^1 y_t$		5,22	-1,97	-4,66	1,39	5,4
běžná likvidita – III. stupeň	7,72	10,86	11,44	4,46	6,39	14,43
$\Delta^1 y_t$		3,14	0,58	-6,98	1,93	8,04

Zdroj: Podnikové výkazy, vlastní zpracování

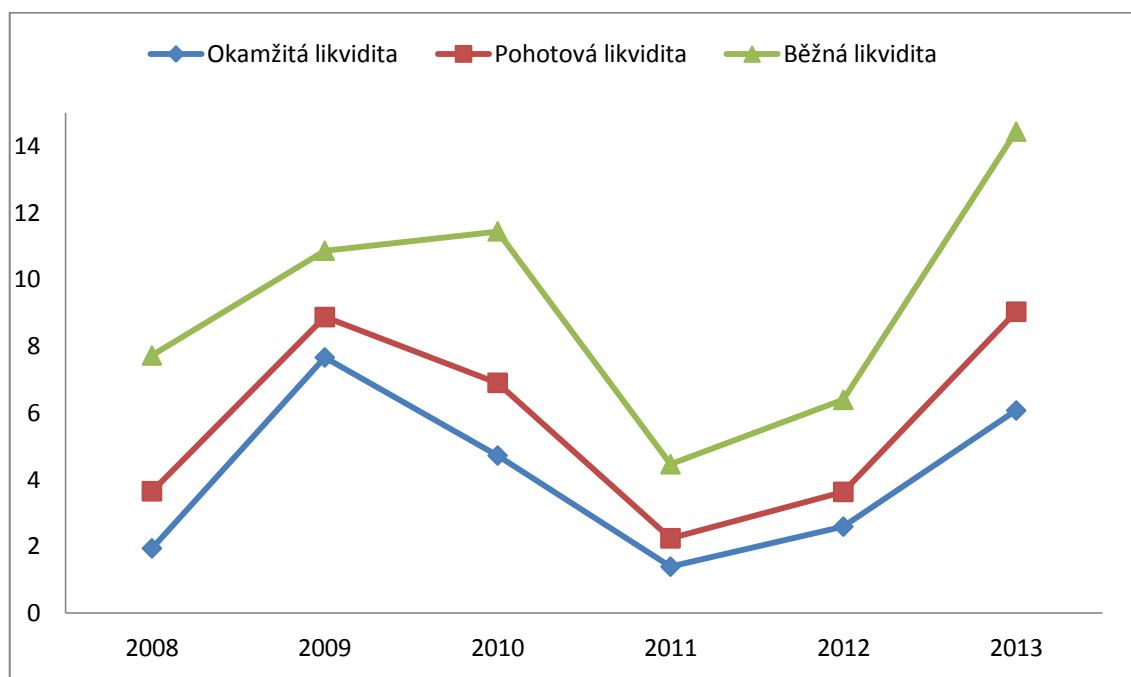
Okamžitá likvidita neboli likvidita I. stupně udává poměr mezi finančním majetkem a krátkodobými závazky. Finanční majetek zahrnuje likvidní prostředky, kterými jsou peníze v hotovosti nebo na bankovních účtech. Optimálních hodnot, které se pohybují v intervalu 0,2-0,6 nebylo v analyzovaných letech dosaženo. Okamžitá likvidita podniku Schäfer-Menk se v celém období pohybovala vysoko nad doporučenými hodnotami. Nejvyšší hodnota nastala v roce 2009 a to 7,66, což znamená, že podnik má 7,66 Kč na 1 Kč závazků. Naopak nejnižší hodnota okamžikové likvidity byla dosažena v roce 2011 a to 1,39. To nám říká, že krátkodobé závazky byly ze 139 % kryty finančním majetkem. Rovněž v tomto roce měla společnost Schäfer-Menk nejvyšší krátkodobé závazky. Vzhledem k vysokým hodnotám okamžikové likvidity se firma nemusí obávat problémů s placením krátkodobých závazků.

Pohotová likvidita neboli likvidita II. stupně snižuje oběžná aktiva o zásoby, které jsou nejméně likvidní částí majetku. Udává kolika korunami pohledávek a hotovosti je kryta 1 Kč krátkodobých závazků. Pohotová likvidita společnosti Schäfer-Menk s.r.o, se pohybuje nad hodnotou 1 v celém sledovaném období, což znamená, že je firma schopna uhradit všechny závazky, aniž by musela prodávat zásoby. Důvodem je nízká hodnota krátkodobých závazků a vysoká hodnota oběžných aktiv. Maximální hodnoty pohotové likvidity bylo dosaženo v roce 2013, kdy činila 9,03. Naopak minimální úroveň tohoto ukazatele nastala v roce 2011 a to 2,24.

Běžná likvidita je likviditou III. stupně a podává informaci o platební pohotovosti podniku. Běžná likvidita je také nazývána celkovou likviditou a poměruje oběžná aktiva s krátkodobými závazky. Optimální hodnoty se pohybují v rozmezí 2,0-2,5. Hodnoty

běžné likvidity společnosti Schäfer-Menk se opět pohybují nad doporučeným intervalem. Ve všech sledovaných letech jsou hodnoty ukazatele poněkud vyšší a to znamená, že podnik měl více oběžných prostředků, než bylo potřeba ke krytí veškerých krátkodobých závazků. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2013 a to 14,43. Tato hodnota nám říká, že 1 Kč krátkodobých závazku byla kryta 14,43 krát kryta z oběžných aktiv.

Graf č. 4 - Vývoj poměrových ukazatelů likvidity v letech 2008-2013

Zdroj: Podnikové výkazy, vlastní zpracování

Z grafu č. 4 je patrné, že vývoj poměrových ukazatelů likvidity je nerovnoměrný. Ukazatele nabývají několikrát vyšších hodnot, než hodnoty optimální. Z toho vyplývá, že společnost Schäfer-Menk je schopna uspokojit své věřitele a nemá problémy se zaplacením svých závazků. Vysoké hodnoty poměrových ukazatelů likvidity jsou příznivým ukazatelem pro věřitele a naopak jsou nepříznivé pro vlastníky podniku, neboť svědčí o minimálním zhodnocení vložených finančních prostředků. Nadbytečné finanční prostředky by mohla firma investovat do cenných papírů nebo na vzdělávání zaměstnanců.

Z grafu č. 4 je vidět, že vývoj okamžikové a pohotové likvidity je podobný. Tyto likvidity nabývaly nejvyšších hodnot v roce 2009 a 2013. Od roku 2010 začínají hodnoty jednotlivých likvidit klesat, což bylo zapříčiněno narůstajícími krátkodobými závazky.

Nejnižších hodnot ve všech třech stupních likvidity zaznamenal podniku v roce 2011. V závěrečném roce sledovaného období dochází k opětovnému navýšení.

5.3.3 Analýza poměrových ukazatelů stability

Finanční stabilita podniku je strukturou zdrojů financování. Finanční struktura má podstatný význam pro úspěšný vývoj firmy. Jde o poměr mezi vlastními a cizími zdroji financování. Vlastní kapitál měl být vyšší než cizí, jelikož cizí kapitál je potřeba splatit. Pokud je společnost finančně nestabilní, znamená to pro ni pokles důvěry u věřitelů, neboť věřitelé dávají přednost nižší zadluženosti, která jim přináší snížení rizika, že přijdou o své finanční prostředky. V tabulce č. 8 jsou uvedeny hodnoty ukazatelů stability sledované společnosti.

Tabulka č. 8 - Vývoj poměrových ukazatelů stability v (%) v letech 2008-2013

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ukazatel celkové zadluženosti	15,53	15,06	16,19	26,25	17,03	9,86
$\Delta^1 y_t$		-0,47	1,13	10,06	-9,22	-7,17
Koeficient samofinancování	84,47	84,94	83,81	73,75	82,97	89,23
$\Delta^1 y_t$		0,47	-1,13	-10,06	9,22	6,26

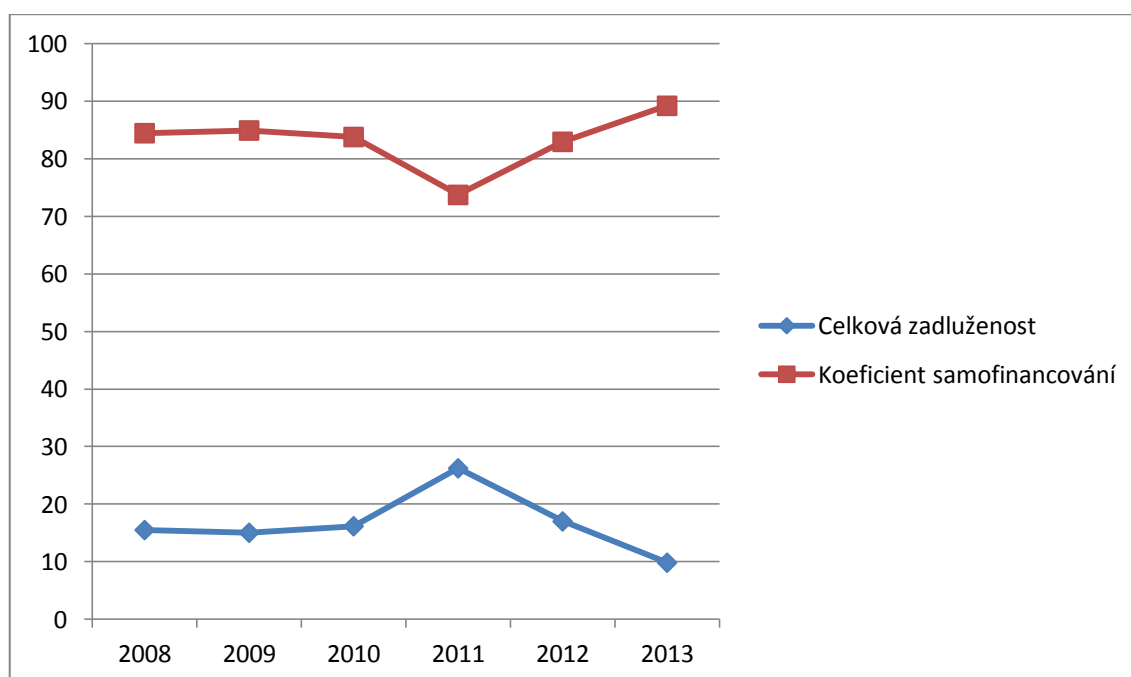
Zdroj: Podnikové výkazy, vlastní zpracování

Ukazatel **celkové zadluženosti** neboli ukazatel věřitelského rizika charakterizuje finanční úroveň a podává informaci o celkové zadluženosti podniku. Zvyšováním ukazatele věřitelského rizika dochází ke zvyšování závislosti na cizích zdrojích, a tím se podnik stává zranitelnějším.

Jak je z tabulky č. 8 patrné, tak ukazatel celkové zadluženosti má od roku 2008 do 2011 vzestupnou tendenci. V roce 2012 dochází k poklesu na 17,03 %. Společnost zaznamenala nejnižší hodnotu v roce 2009 a to 15,06%. Nejvyšší hodnota nastala v roce 2011 a to 26,25 %, což nám říká, že v roce 2011 byla aktiva z 26,25 % kryta cizími zdroji. Doporučené procento celkové zadluženosti se pohybuje v intervalu od 30% do 60%. Hodnoty celkové zadluženosti společnosti Schäfer-Menk jsou nízké a tedy příznivé pro věřitele podniku. Důvodem nízkých hodnot zadluženosti je růst celkových aktiv a nízká hodnota celkových dluhů. Situace podniku v oblasti stability je tedy příznivá.

Koeficient samofinancování udává, do jaké míry je podnik schopen krýt své potřeby z vlastních zdrojů. Je vyjádřením finanční stability a samostatnosti firmy. Společnost vykazuje maximální hodnoty koeficientu samofinancování v roce 2013 a to 89,23 %. Naopak nejnižší hodnota činí 73,75 % a ta nastala v důsledku zvýšení hodnoty celkových aktiv v roce 2011. Společnost Schäfer-Menk s.r.o., v tomto roce kryla své prostředky z 73,75% vlastními prostředky. Jako optimální se uvádí hodnota 30-50 %. Finanční stabilita společnosti Schäfer-Menk s.r.o., je ve sledovaném období velmi vysoká. U této společnosti je zřejmé, že se snaží využívat vlastní zdroje pro financování svého chodu.

Graf č. 5 - Vývoj poměrových ukazatelů stability v (%) v letech 2008-2013

Zdroj: Podnikové výkazy, vlastní zpracování

Graf č. 5 poukazuje na pozitivní finanční stabilitu společnosti Schäfer-Menk. Ukazatel celkové zadluženosti vykazuje růst do roku 2011, čímž dochází k vyššímu krytí aktiv cizími zdroji. V roce 2012 následuje pokles z důvodu snížení celkového dluhu a ten pokračuje i v roce 2013. Naopak koeficient samofinancování má od roku 2011 vzestupnou tendenci, čímž firma Schäfer-Menk zvyšuje schopnost krýt své podnikatelské potřeby vlastními zdroji.

5.4 Návrhy a doporučení

Společnost Schäfer-Menk s.r.o., se nalézá v období, ve kterém dochází k poklesu prodeje veškerých výrobků, vyjma svařovaných ocelových konstrukcí dílů k autojeřábům, které mají vzrůstající tendenci. Predikce příštího vývoje prodeje dílů k autojeřábům udává, že tento trend bude nadále pokračovat.

Ostatní strojírenská výroba stagnuje z důvodu nižší poptávky po výrobcích a částečného přesunu výroby do zemí s nižšími náklady na výrobu. Pokles odbytu důlních výztuží je dán celkovým úbytkem ziskovosti v odvětví těžby uhlí. Další příčinou je uzavření Ostravsko-karvinských dolů, které byly konečnými spotřebiteli.

Vzhledem k tomu, že za poslední dva roky se zvýšila různorodost zakázek a portfolio zákazníků, změnili se požadavky na kvalitu. Doporučením pro firmu Schäfer-Menk je, tedy zajistit správné výrobní a kontrolní postupy, které musí být vytvářeny a dodržovány, jsou jednou z cest, které povedou ke kvalitnější výrobě a tím pádem i k získávání nových zákazníků a udržení stávajících zákazníků.

Neustále rostoucí konkurenční prostředí má dopad na výši cen. Společnost Schäfer-Menk s.r.o., by se měla snažit o zajištění konkurence schopných cen, například snížením nákladů na výrobu. Jedním z řešení je zavádění nových úsporných technologií, které již z části probíhají. V současnosti dochází k výstavbě základů pro nové obráběcí centrum, které bude spuštěno do provozu v roce 2015.

Pozitivním jevem pro budoucí vývoj společnosti je provádění nábory nových mladých pracovníků, kteří přinesou do firmy nové zkušenosti a znalosti.

Pro další vývoj společnosti je podstatné také zvyšování všech ukazatelů rentability, které vykazují v posledním analyzovaném roce nižší hodnoty. Důvodem snížení rentability byly investice do rozvoje společnosti, které by v návaznosti do budoucna měly firmě přinést prosperitu.

Z analýzy likvidity vyplývá, že se společnost Schäfer-Menk s.r.o., díky vysokým hodnotám ukazatelů likvidity nemusí obávat problémů s placením závazků. V posledním sledovaném období došlo dokonce ke zdvojnásobení hodnot všech ukazatelů likvidity. Vysoké hodnoty poměrových ukazatelů likvidity jsou velice příznivé pro věřitele a naopak nepříznivé pro majitele firmy, neboť dochází k minimálnímu zhodnocení vložených prostředků. Nadbytečné finance by mohla firma investovat do cenných papírů.

Situace podniku v oblasti finanční stability je velmi příznivá. Míra zadluženosti je velmi nízká. Poměr cizího kapitálu od roku 2011 klesá, což značí, že tato společnost se snaží o samofinancování svých potřeb.

Posledním rokem prochází firma řadou změn, které jsou způsobeny vývojem zákazníků a vývojem celosvětového trhu. Pro společnost Schäfer-Menk s.r.o., to znamená respektovat tuto tendenci a správně definovat strategii dalšího rozvoje firmy.

6 Závěr

Bakalářská práce se zabývá statistickou analýzou ekonomické výkonnosti společnosti Schäfer-Menk s.r.o., v období let 2002-2013. Tato společnost s ručením omezeným byla založena v roce 1994. Firma se v oblasti strojírenství zaměřuje na výrobu ocelových svařovaných konstrukcí.

Odhad budoucího vývoje vybraných ukazatelů byl proveden na základě analýzy časových řad. Prostřednictvím finanční analýzy je posouzena finanční situace podniku. Jako podkladové údaje byly použity rozvahy a výkazy zisků a ztrát z jednotlivých let.

V úvodní části této práce je uvedena metodika, odborná terminologie, kde podkladovými materiály byla odborná literatura.

Následující teoretická část definuje základní pojmy vztahující se k podniku, jeho cílů, funkcí a typologii. V další kapitole je pojednáno o charakteristice podniku. Dále je zde popsán historický vývoj společnosti až po současnost.

V praktické části byly vyhodnoceny ekonomické a výrobní ukazatele a také poměrové ukazatele finanční analýzy. V této části byl sledován vývoj prodeje dílů k autojeřábům a vývoj celkových tržeb. Porovnání jednotlivých hodnot časových řad bylo uskutečněno pomocí základních elementárních charakteristik. Byla vypočtena první a druhá absolutní diference, bazický index a koeficient růstu.

Analýzou dosažených výsledků bylo zjištěno, že od roku 2012 dochází k postupnému poklesu prodeje veškerého sortimentu, vyjma dílů k autojeřábům. Prudký propad, který byl zaznamenán v prodeji důlních výztuží v roce 2014, kdy došlo ke snížení téměř o 67% oproti roku 2012 je vysvětlován hlavně uzavřením Ostravsko-karvinských dolů. Další příčinou je celkový pokles ziskovosti v odvětví těžby uhlí. Naopak vzestupná tendence byla zachycena u prodeje komponentů k autojeřábům. K největšímu nárůstu prodeje těchto komponent došlo v posledním sledovaném roce, kdy se prodalo 1778 ks, což je zvýšení o 412,4% oproti roku 2010. Analýza vývoje celkový tržeb nám poodhalila, že pro společnost Schäfer-Menk s.r.o., byl nejúspěšnější z hlediska výsledku hospodaření i tržeb rok 2012. V tomto období firma dosáhla tržeb ve výši 1658,478 mil. Kč. Důvodem vysokých tržeb byl obrovský příliv zakázek od stávajících zákazníků. Naopak nejnižší tržby byly zaznamenány v době celosvětové krize, která postihla strojírenský průmysl.

Pro předpověď budoucího vývoje prodejů dílů k autojeřábům a tržeb byla využita parabolická trendová funkce, která nejlépe popisuje průběh časové řady. Predikce byla stanovena na dva roky dopředu. Po dosazení do trendové funkce bylo zjištěno, že tržby v roce 2014 by měly dosahovat hodnoty 1277,932 mil. Kč a pro rok 2015 již 1307,190 mil. Kč, a to za předpokládaných stálých podmínek v analyzovaném období. Obdobně byl vyčíslen odhad budoucího prodeje dílů k autojeřábům a to pro rok 2015 ve výši 2476 ks a pro rok 2016 již 2996 ks.

Finanční analýza, která vychází z rozvahy, výkazů zisků a ztrát byla provedena pomocí poměrových ukazatelů rentability, likvidity a stability. Získané údaje byly objasněny a graficky znázorněny.

Ze zjištěných hodnot finanční analýzy vyplývá, že všechny analyzované ukazatele rentability vykazují ve sledovaném období dobrých výsledků. Rentability celkových vložených aktiv dosáhla maxima v roce 2012, stejně tak je tomu i u rentability vlastního kapitálu a rentability tržeb. Nejnižších hodnot nabývají ukazatele rentability v roce 2010, což bylo zapříčiněno celosvětovou krizí.

Dalším zkoumaným poměrovým ukazatelem byla likvidita. Ani u jednoho ze tří ukazatelů likvidity nebylo dosaženo optimálních hodnot. Ukazatele vykazují až několikrát vyšší hodnoty než jsou hodnoty doporučené. Z toho plyne, že společnost Schäfer-Menk s.r.o., je schopná plnit povinnosti k věřitelům.

Vyhodnocením finanční stability bylo zjištěno, že vlastní kapitál vysoce převyšuje cizí zdroje. Je tedy zřejmé, že firma Schäfer-Menk se snaží o financování svých potřeb z vlastních prostředků. Z toho vyplývá, že situace v oblasti stability je velmi příznivá.

V závěru lze říci, že společnost Schäfer-Menk dosahovala relativně dobrých ekonomických výsledků. V návaznosti na získání nových zakázek a inovace vybavenosti firmy, lze předpokládat dobrou prosperitu a uplatnění se v konkurenčním prostředí.

7 Seznam použitých zdrojů

1. BACHROŇOVÁ, N., a kol. *Společnost s ručením omezeným*. 1.vyd. Praha: ANAG, 2014. 280 s. ISBN 978-80-7263-870-3.
2. BĚHOUNEK, P. *Společnost s ručením omezeným*. 11.vyd. Praha: ANAG, 2014. 368 s. ISBN 978-80-7236-886-4.
3. ELIÁŠ, K. *Obchodní společnosti*. 1.vyd. Praha: C. H. Beck, 1994. 340 s. ISBN 80-7049-090-X.
4. HINDLS, R. a kol. *Statistika pro ekonomy*. 8.vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. 415 s. ISBN 978-80-86946-43-6.
5. HYRŠLOVÁ, J., KLEČKA, J. *Ekonomika podniku*. 1.vyd. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2008. 346 s. ISBN 978-80-86730-36-3.
6. KOTLER, P., *Moderní marketing*. 4.vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2007. 1048 s. ISBN 978-80-247-1545-2.
7. LANDOVÁ, M., KUCHARŇOVÁ, I. *Účetnictví*. 2.vyd. Praha: ČZU PEF, 2013. 165 s. ISBN 978-80-213-2104-5.
8. MARTINOVIČOVÁ, D. *Základy ekonomiky podniku*. 1.vyd. Praha: Alfa Publishing s.r.o., 2006. 184 s. ISBN 80-86851-50-8.
9. MARTINOVIČOVÁ, D., KONEČNÝ, M., VAVŘINA, J. *Úvod do podnikové ekonomiky*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing a.s., 2014. 208 s. ISBN 978-80-247-5316-4.
10. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi*. 2.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.
11. ŘEZBOVÁ, H. *Cvičení z ekonomiky podniků*. 1.vyd. Praha: ČZU PEF, 2012. 145 s. ISBN 978-80-213-2363-6.
12. ŘEZNÁKOVÁ, M. *Řízení platební schopnosti podniku*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 192 s. ISBN 978-80-247-3441-5.
13. SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2.vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2011. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.
14. SVÁTOŠOVÁ, L., KÁBA, B., *Statistické metody II*. 1.vyd. Praha: ČZU PEF, 2008. 105 s. ISBN 978-80-213-1736-9.

15. SYNEK, M., a kol. *Manažerská ekonomika*. 4.vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2007. 464 s. ISBN 978-80-247-1992-4.
16. SYNEK, M., a kol. *Podniková ekonomika*. 3.vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7.
17. TOMEK, G., VÁVROVÁ, V., *Řízení výroby a nákupu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2007. 384 s. ISBN 978-80-247-1479-0.
18. ŽÍDKOVÁ, D., ROSOCHATECKÁ E., *Ekonomika podniků*. 1.vyd. Praha: ČZU PEF, 2011. 153 s. ISBN 978-80-213-1886-1.

8 Seznam tabulek, grafů a obrázků

Tabulka č. 1 - Vývoj prodeje v (ks) v letech 2010-2014

Tabulka č. 2 - Vývoj prodeje dílů k autojeřábům v (ks) v letech 2004-2014

Tabulka č. 3 – Ukazatelé trendů časových řad prodeje dílů k autojeřábům

Tabulka č. 4 - Vývoj tržeb v letech 2002-2013 v (mil. Kč)

Tabulka č. 5 – Ukazatelé trendů časových řad tržeb

Tabulka č. 6 -Vývoj poměrových ukazatelů rentability (v %) v letech 2008-2013

Tabulka č. 7 Vývoj poměrových ukazatelů likvidity v letech 2008-2013

Tabulka č. 8 - Vývoj poměrových ukazatelů stability v (%) v letech 2008-2013

Graf č. 1 - Vývoj prodeje dílů k autojeřábům (v ks) v letech 2004-2014

Graf č. 2- Vývoj tržeb v letech 2002-2013 v (mil. Kč)

Graf č. 3 - Vývoj poměrových ukazatelů rentability (v %) v letech 2008-2013

Graf č. 4 - Vývoj poměrových ukazatelů likvidity v letech 2008-2013

Graf č. 5 - Vývoj poměrových ukazatelů stability v (%) v letech 2008-2013

Obr. č. 1 – Organizační struktura společnosti Schäfer Menk

9 Přílohy

Příloha č. 1 Rozvaha v letech 2008-2013

Příloha č. 2-Výkaz zisků a ztrát v letech 2008-2013

Příloha č. 3 - Sortiment

Příloha č. 1 Rozvaha v letech 2008-2013

A	AKTIVA	Řád	ROK					
			2008	2009	2010	2011	2012	2013
	AKTIVA CELKEM	001	873593	968895	997073	1227367	1378354	1317930
A	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002						
B	Dlouhodobý majetek	003	218784	260035	330204	363399	405123	420132
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	385	153	517	407	1206	4135
B.I .1.	Zřizovací výdaje	005	0	0	0	0	0	0
2	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006						
3	Software	007	163	17	381	241	100	3486
4	Ocenitelná práva	008						
5	Goodwill	009						
6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	222	136	136	166	100	100
7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011						
8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012						
B.I I.	Dlouhodobý hmotný majetek	013	218399	259882	329687	362922	403917	415997
B.I I.1.	Pozemky	014	24523	24523	24523	22339	22339	22339
2	Stavby	015	160916	157163	187075	177598	209192	224640
3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	28021	20135	91192	103755	161967	166301
4	Pěstitelské celky trvalých porostů	017	116	116	116	116	116	116
5	Dospělá zvířata a jejich skupiny	018						
6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	0	0	0	0	0	0
7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	4823	41874	14477	41408	6322	1361
8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0	16071	12304	17776	3971	1240
9	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022						
B.I II	Dlouhodobý finanční majetek	023						
B.I II. 1.	Podíly - ovládaná osoba	024						
2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025						
3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026						
4	Půjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba, podstatný vliv	027						
5	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028						
6	Požizovaný dlouhodobý finanční majetek	029						
7	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030						

C.	Oběžná aktiva	031	641571	707707	659266	860237	965916	891904
C. I.	Zásoby	032	338544	130005	261806	429541	418076	334083
C. I.1	Materiál	033	258209	91582	140829	226622	232046	186381
2	Nedokončená výroba a polotovary	034	72723	33039	64255	125095	110657	134184
3	Výrobky	035	7612	5384	56722	77784	75373	13518
4	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036						
5	Zboží	037						
6	Poskytnuté zálohy na zásoby	038						
C. II	Dlouhodobé pohledávky	039	75	73	73	573	575	575
C. II.2	Pohledávky z obchodních vztahů	040						
2	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	041						
3	Pohledávky - podstatný vliv	042						
4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043						
5	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044	75	73	73	573	575	575
6	Dohadné účty aktivní	045						
7	Jiné pohledávky	046						
8	Odložená daňová pohledávka	047						
C. III	Krátkodobé pohledávky	048	141339	78851	125656	163179	156202	181924
C. III.1	Pohledávky z obchodních vztahů	049	127951	59815	97232	130082	102846	142121
2	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	050						
3	Pohledávky - podstatný vliv	051						
4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	052						
5	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053						
6	Stát - daňové pohledávky	054	11788	18263	27898	27901	35490	19004
7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	1590	715	505	3247	15490	20449
8	Dohadné účty aktivní	056		54	21	1943	1932	350
9	Jiné pohledávky	057	10	4	0	6	7	0
C. IV	Krátkodobý finanční majetek	058	161615	498781	271732	266944	391062	375322
C. IV.2	Peníze	059	131	149	215	138	154	155
2	Účty v bankách	060	161484	498632	271517	266806	390908	375167
3	Krátkodobý cenné papíry a podíly	061						
4	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	062						
D. I.	Časové rozlišení	063	13236	1150	7602	3731	7315	5894
D. I.1	Náklady příštích období	064	1157	912	907	1883	5170	5546
2	Komplexní náklady příštích období	065						
3	Příjmy příštích období	066	12079	238	6695	1848	2145	348
	PASIVA CELKEM	067	873593	968895	997073	1227367	1378354	1317930
A.	Vlastní kapitál	068	737951	822936	835623	905230	1143562	1175818

A. I.	Základní kapitál	069	150000	150000	150000	150000	150000	150000
A. I.1 .	Základní kapitál	070	150000	150000	150000	150000	150000	150000
2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071						
3	Změny základního kapitálu	072						
A. II	Kapitálové fondy	073						
A. II.	Emisní ážio	074						
2	Ostatní kapitálové fondy	075						
3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	076						
4	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností	077						
5	Vypořádání rozdílu z přeměn společností	078						
6	Rozdíly z ocenění při přeměnách společností	079						
A. III .	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	080	15000	15000	15000	15000	15000	15000
A. III .1	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	081	15000	15000	15000	15000	15000	15000
2	Statutární a ostatní fondy	082						
A. IV .	Výsledek hospodaření minulých let	083	513601	572951	657937	670623	740230	935926
A. I	Nerozdělený zisk minulých let	084	513601	572951	657937	670623	740230	935926
2	Neuhrazená ztráta minulých let	085						
3	Jiný výsledek hospodaření minulých let	086						
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	087	59350	84985	12686	69607	238332	74892
B.	Cizí zdroje	088	83126	95575	116161	255177	171121	73908
B. I.	Rezervy	089		30435	58539	62488	20000	12105
B. I.1	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	090		30435	58539	62488	20000	12105
2	Rezerva na důchody a podobné závazky	091						
3	Rezerva na daň z příjmů	092						
4	Ostatní rezervy	093						
B. II.	Dlouhodobé závazky	094						
B. II.	Závazky z obchodních vztahů	095						
2	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	096						
3	Závazky - podstatný vliv	097						
4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	098						
5	Dlouhodobé přijaté zálohy	099						
6	Vydané dluhopisy	100						
7	Dlouhodobé směnky k úhradě	101						
8	Dohadné účty pasívní	102						
9	Jiné závazky	103						
10	Odložený daňový závazek	104						
B.	Krátkodobé závazky	105	83126	65140	57622	192689	151121	61803

B. III	Závazky z obchodních vztahů	106	73301	43767	46054	115407	63713	43043
2	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	107						
3	Závazky - podstatný vliv	108						
4	Závazky ke společníkům, členům družstva a účastníkům sdružení	109						
5	Závazky k zaměstnancům	110	5636	4414	4466	5143	12091	7426
6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	111	3150	2413	2522	2975	4517	4345
7	Stát - daňové závazky a dotace	112	924	6965	704	860	1979	6687
8	Krátkodobé přijaté zálohy	113		919	3846	65285	63527	229
9	Vydané dluhopisy	114						
10	Dohadné účty pasivní	115	115	6662	30	3019	5294	73
11	Jiné závazky	116						
B. IV	Bankovní úvěry a výpomoci	117						
B. IV	Bankovní úvěry dlouhodobé	118						
2	Krátkodobé bankovní úvěry	119						
3	Krátkodobé finanční výpomoci	120						
C. I.	Časové rozlišení	121	52516	50384	45289	66960	63671	68204
C. I.1	Výdaje příštích období	122	1187	2869	1643	27108	27614	35942
2	Výnosy příštích období	123	51329	47515	43646	39852	36057	32262

Příloha č. 2-Výkaz zisků a ztrát v letech 2008-2013

A	B	C	ROK					
			2008	2009	2010	2011	2012	2013
I.	Tržby za prodej zboží	01	787	457	107	11	0	
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	709	439	102	11	0	
+	Obchodní marže	03	78	18	5	0		
II.	Výkony	04	110533	1140032	78112	1012619	1641629	1135424
II.1	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	111173	1181944	698558	930717	1658478	1173109
2	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	-6407	-41912	82554	81902	-16849	-38327
3	Aktivace	07						642
B	Výkonová spotřeba	08	888050	852160	581194	782606	1221318	864751
B.1	Spotřeba materiálu a energie	09	658709	613579	408784	564475	838796	599587
B.2	Služby	10	229341	238581	172410	218131	382522	265164
+	Přidaná hodnota	11	217359	287890	199923	230013	420311	270673
C	Osobní náklady	12	122872	108473	99504	110674	163393	167121
C.1	Mzdové náklady	13	88949	797205	72870	80559	121085	121321
C.2	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14						
C.3	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	30383	25784	23802	26827	37962	41243
C.4	Sociální náklady	16	3540	3484	2832	3288	4346	4557
D	Daně a poplatky	17	255	159	339	436	1111	647
E	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	34526	32949	36304	38921	57212	52448
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	19	65733	24321	15023	21850	30764	29863
III.1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	3726	20	104	1800	1132	5113
2	Tržby z prodeje materiálu	21	62007	24411	14919	20050	29632	24750
F	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	22	58203	23206	15220	22030	29522	28417
F.1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	221	0	821	2184	0	3748
F.2	Prodaný materiál	24	57982	23206	14399	19846	29522	24669
G	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25		31723	26815	3949	-42888	-7895
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	5728	4207	6070	6495	4928	7750
H	Ostatní provozní náklady	27	579	482	240	552	3196	1572
V.	Převod provozních výnosů	28						
I.	Převod provozních nákladů	29						

*	Provozní výsledek hospodaření	30	72385	119536	42587	81796	244057	65976
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31						
J	Prodané cenné papíry a podíly	32						
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	33						
1	Výnosy z podílů v ovládaných osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34						
2	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35						
3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36						
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37						
K	Náklady z finančního majetku	38						
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39						
L	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40						
M	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41						
X.	Výnosové úroky	42	3802	1484	1574	1436	595	760
N	Nákladové úroky	43						
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	32725	27285	13686	17839	16938	38250
O	Ostatní finanční náklady	45	33488	41620	45168	19968	23258	15681
XII.	Převod finančních výnosů	46						
P	Převod finančních nákladů	47						
*	Finanční výsledek hospodaření	48	3039	-12851	-29908	-693	-5725	23329
Q	Daň z příjmů za běžnou činnost	49	16074	21700	0	11496	0	14413
Q.1	-splatná	50	16074	21700	0	11496	0	14413
Q.2	-odložená	51						
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	59350	84985	12686	69607	238332	74892
XIII.	Mimořádné výnosy	53						
R	Mimořádné náklady	54						
S	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	55						
S.1	-splatná	56						
S.2	-odložená	57						
*	Mimořádný výsledek hospodaření	58						
T	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	59						
***	Výsledek hospodaření za účetní období	60	59350	84985	12686	69607	238332	74892
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	61	75424	106685	12686	81103	238332	89305

Příloha č. 3 -Sortiment

Provoz Radotín - Praha	Provoz Dýšina-Plzeň
<p data-bbox="290 421 699 456">Komponenty pro důlní výztuhy</p> 	<p data-bbox="844 421 1075 456">Rámy autojeřábů</p>
<p data-bbox="290 810 823 900">Statory elektromotorů hmotnost 500 kg - 12 t</p> 	<p data-bbox="844 810 1209 846">Podpěrné patky autojeřábů</p>
<p data-bbox="290 1240 667 1276">Trafonádoby pro lokomotivy</p> 	<p data-bbox="844 1240 1311 1330">Komponenty pro bagry a stavební stroje</p>